

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXXIII

Kovas – March 10, 1988

Nr.10

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Bravo armėnai!

Lojalios opozicijos formavimasis

Vytautas Meškauskas

Šio krašto masinė medi-
ja atkreipė palyginti nedidelį
dėmesį į milžiniškas armėnų
demonstracijas pereito mėne-
sio pabaigoje. Gal iš dalies
dėl to, kad jas užtemdė pra-
nešimai iš Panamos ir Izrae-
lio apie nesėkmingą Valsty-
bės Sekretoriaus Shultz ban-
dymą rasti kokią bendrą kal-
bą tarp palestiniečių ir žydų.

Mums įvykiai Armėni-
joje yra svarbūs dėl to, kad
jie liudija santvarkos keitimą-
si Sovietijoje. Ir mums nėra
ko pavydėti armėnų pirmu-
mo. Jie ir krikščionybę priė-
mė beveik 1000 metų anks-
čiau. Ir dar prieš Kristų, ka-
da apie Lietuvą dar nieko ne-
buvo žinoma, buvo įkūrę im-
periją nuo Kaspijos iki Juo-
dosios jūros.

Vėliau į ją įsiveržė ro-
mėnų, persų, arabų ir turkų
armijos, kadangi ji buvo - ir
vėl panašiai į Lietuvą - pake-
liui tarp Vakarų ir Azijos.
Nuo 1514 m. iki I-jo pasauli-
nio karo galo joje dominavo
Turkija. Tarp 1895 ir 1923
metų šimtai tūkstančių armė-
nų žuvo nuo turkų rankų, už
ką jų teroristai net iki šiol
keršija pasikėsimais prieš
turkus visame pasaulyje.

1918 m. Armėnija buvo
pasiskelbusi nepriklausomy-
bė, tačiau už poros metų pa-
teko Sovietijon, kuri politi-
niais sumetimais Hagorno-
Karabak rajoną, kuriame ar-
mėnai sudaro gyventojų dau-
gumą, inkorporavo į kaimy-
ninę Azerbaidžiano respub-
liką.

Kol kas visame tame
triukšme įdomiausi buvo du
momentai. Pirmas – valdžia
nesugebėjo įvykiams užbėgti
už akių. Skaičiuojama, kad
demonstravo ne šimtai ar
tūkstančiai, bet šimtai tūks-
tančių žmonių. Antras – kad
nuraminti išsibūnavusias nuo-
taikas, Gorbačiovas turėjo
kalbėtis ne su lokaliniais par-
tiniais pareigūnais, bet su ra-
šytojais.

Mat, Gorbačiovo peres-
troikoje rašytojams ir intelek-
tualams buvo duota daugiau
laisvės negu kitiems sluoks-
niams, nors atrodytų, kad
pirmenybė turėtų būti duota
ekonomistams. Ekonomijo-
je tačiau sunku padaryti per-
versmą, nesugriauinant įsitvir-
tinusios sistemos, kas be abe-

jo atneštų kad ir laikiną cha-
osą. Literatūroje ir spaudoje
greičiau gali pasidžiaugti pa-
sikeitimais, kuriems įgyven-
dinti kasdieniniame gyve-
nime reikia nemažai laiko.
Juo labiau, jei kritikuojant
dabartinę būklę labai dažnai
stengiamasi sistemą pateisin-
ti, kaltę už tai metant ne jai,
bet tariamiem nukrypimams
nuo ... Lenino mokslo.

Pirmosios žinios iš Ar-
mėnijos buvo šykščios. Ra-
šant šias eilutes atrodė, kad
pagrindinė susijaudinimo
priežastis buvo Nagorno-Ka-
rabakh srities tarybos nuta-
rimas prašyti prijungti tą sri-
tį atgal prie Armėnijos. Tas
prašymas buvo kompartijos
CK atmetas, kas ir sukėlė
spontaniškas demonstracijas.

Rusų disidentas Sergey
I. Grigarijants buvo nuvažia-
vęs 24 val. į Armėniją ir at-
sivežė demonstracijų filmą,
kurią perdavė ABC. Armė-
nų protestas, anot jo, buvęs
pats didžiausias demokrati-
jos pasireiškimas per pasku-
tinius 70 metų Sovietijos is-
torijoje. "Tai buvo laisvės
savaitė, per kurią gatvėse
būrėsi ne tūkstantis ir ne
10-tys tūkstančių protestuo-
jančių, bet visi sostinės Ere-
vano gyventojai, gali sakyti
- visi Armėnijos gyventojai"
- paaiškino jis.

(Nukelta į 2 psl.)

- Ar pritariate Izraelio žiaurumams?

Vilnius. Gedimino aikštė, kur vyko demonstracijos.

'Niekas nesitikėjo, kad tiek susirinks'

Minios žmonių Vilniuje ir Kaune paminėjo Vasario Šešioliktąją

Lietuvių Informacijos
Centro žiniomis, Vasario 16
d. tarp 10,000 ir 15,000 žmo-
nių suplaukė į Gedimino
aikštę. Didžiausia masė su-
sirinko prie katedros tarp 8 ir
9 v.v. Minėjimai prasidėjo

po vakarinių maldų Šv. Onos
ir Šv. Mikalojaus bažnyčiose,
kur tūkstančiai jau nebe-
tilpo vidun Mišiom už Lie-
tuvos laisvę.

"Nieks nesitikėjo, kad
tiek susirinks" – pranešė tele-
fonu iš Lietuvos Nijolė Sadū-
naitė, kuri visą tą dieną buvo
išlaikyta saugume kartu su
Vytautu Bogušiu, Petru Ci-
dziku ir Antanu Terlecku. Ki-
tų liudininkų žiniomis, iš vi-
sų pusių priplūdo žmonių, ku-
rie rinkosi į Gedimino aikštę
sugiedoti Lietuvos himną,
Lietuva Brangi ir kitas tauti-
nes dainas. Dalis žmonių atė-
jo su baltom vėliavėlėm įro-
dyti taikingas intencijas; vie-
ni ėjo su geltonom-žaliom-
raudonom gėlėm; daugumas
jaunimo turėjo ant kaklo užsi-
dėję geltonas-žalias-raudonas
juosteles.

Kaip anksčiau jau buvo
pranešta, bent trijose vietose
Vilniuje tą dieną buvo iškelta
trispalvė. Ilgiausiai plevėsa-
vo Radijo Televizijos komite-
te, kur atseit jaunimas suma-
niai iškėlė vėliavą ant 3 met-
rų lazdos ir apibarstė tą vietą
chloru, kad šunys nesusektų

'nusikaltėlių'. Dvejoje kitose
vietose - geležinkeliečių tech-
nikume ir neišvardintoj vie-
toje - milicija su šunimis suse-
kė vėliavininkus berniukus ir
iš karto suėmė.

Kažkas net virš Gedimi-
no aikštės tą vakarą paleido
trispalves raketas. "Jautėsi
tokia nuotaika, kad žmnės
buvo viskam pasiryžę, di-
džiausiai aukai" – pasakojo
Sadūnaitė. "Niekas nesitikė-
jo, kad Lietuvoj taip įvyktų.
Juk niekas neorganizavo.
Išėjo taip, kad KGB suorga-
nizavo su savo neapykanta,
savo propaganda prieš: kiek-
vienam laikraštyje, kiekvie-
noj istaigoje, kiekvienoj mo-
kykloj pūtė tą neapykantą ...
Daugiau 70 procentų jauni-
mo, dar vyresnių žmonių
net nežinojo kas ta Vasario
16-ji. Taip tą dalyką išpūtė,
kad visi susidomėjo. Patys
išprovokavo ..."

Vilniaus šaltiniai tvirti-
na, kad milicininkai ir drau-
govininkai palyginus santū-
riai laikėsi prie Šv. Onos baž-
nyčios ir Gedimino aikštės,

(Nukelta į 4 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Riaušės Azerbaidžiane ir Gorbačiovo pozicija. - Solidarumas Paryžiuje. - Derybos dėl pasitraukimo iš Afganistano.

Nors nuotaikos Armėnijoje atslūgo, iš Azerbaidžiano pranešama apie naujas riaušes. Kadangi užsienio ko respondentų ten nėra, kelionės į ten suvaržytos ir net susiskambinti telefonu pašaliečiams negalima. Reikia pasitenkinti oficialia informacija. Pagal ją, Azerbaidžiano mieste Sumgait prie Kaspijos jūros, apie 30 mylių nuo sostinės Baku, buvo didelės riaušės. Priežastis – tautiniai kiverčiai tarp azerbaidžaniečių ir armėnų, kurie reikalauja jiems grąžinti Azerbaidžianui priskirtą Nagorno-Karabak sritį, kurios gyventojų didelė dauguma yra armėnai. Simpatijos demonstracijas Armėnijoje išsukė tos srities gyventojų reikalavimai.

Kaip žinia, Gorbačovas armėnus nuramino, pažadėdamas jų rašytojams asmeniškai susipažinti su situacija. Taip pat buvo pakeistas Karabako srities 'bosas' rusas ar azerbaidžianietis Boris S. Kevorkov, armėnu Genrik Pogosajan. Dabar, atrodo, triukšmauja azerbaidžaniečiai, nepatenkinti žodinėmis nuolaidomis armėnams. Sumgaite uždrausta pasirodyti su temomis gatvėse, kuriose patuliuoja šarvuočiai.

...

Kokios įtakos turės tie įvykiai į paties Gorbačiovo pozicijas?

Savaime aišku, kad griežtesnės tvarkos šalininkai pakels galvą sakdami, kad perestroika sukėlė nepageidaujamus ir net pavojingus reiškinius. Kaip New York Times praneša iš Washingtono, ten sovietų žinovai dar nemano, kad Gorbačioviui susidarė tikrai pavojinga padėtis. Tačiau prezidentas Reaganas, iš pasimatymo su Gorbačiovu gruodžio mėn., susidarė išpuolį, kad sovietas yra 'mirtinai išsigandęs' ir jam reikalingas pasisėkimas viršūnių konferencijoje, kad sustiprintų savo pozicijas prieš opoziciją. Naujų spekuliacijų sukėlė kovo 16 d. Maskvoje numatyto 500 stambiausių JAV kapitalistų priėmimo atšaukimas.

Nepaisant žinovų bendro sutikimo, kad Gorbačioviui reikia įtempimo su Vakaraus pertraukos, jo susitarimas su Reaganu dėl vidutinės distancijos raketų panaikinimo sukėlė nemažų komplikacijų Europoje. Ten svarstoma, kaip pagerėję JAV-Sovietijos santykiai atsilieps į jų padėtį. Likusios trumpesnės distancijos atominės raketos reiščia, kad - jei jomis bus pasi-

keista - pasikeitimas įvyks ne Sovietijos teritorijoje, bet Europos centre.

Jei ir tos raketos ar kiti panašūs ginklai būtų panaikinti, Europai - kad ir su amerikiečių pagalba - bus sunku apsiginti nuo sovietų konvencionalinių ginklų ir karių persvaros. Kiekvienu atveju tai pareikalautų išlaidų kariniam reikalui padidinti, ko nė vienas kraštas nenori ...

Dėl viso to prezidentas Reaganas nuskubėjo pereitį savaitę į Briuselį susitikti su kitomis NATO valstybių galvomis ir jas užtikrinti, kad JAV jokių būdu nesirengia atšaukti savo kariuomenės be jų sutikimo.

Europoje galvojama, kad jei Gorbačiovas reikalingas pertraukos savo ūkinėms reformoms, Vakaraus turėtų tai išnaudoti savo saugumui užtikrinti. Panašią idėją puoselėja Z. Brzezinski. Jis mano, kad atėjęs laikas kokiame nors drąsesniam Vakaraus pasiūlymui. Pavyzdžiui, atitraukti sunkiuosius tankus, kurie yra puolimo ginklai, kelis šimtus ar daugiau mylių nuo sienos, kas sumažintų staigaus už puolimo galimybes.

Tai veda prie kito klausimo, kuriam Vakaruose dar nerastas atsakymas: ar Vakaraus reikalingas Gorbačiovo pasisėkimas Sovietijos viduje, ar pavojingas. CIA direktoriaus pavaduotojas R. Gates viešojo kalboje, kuri buvo administracijos aprobuota, taip aiškino:

"Gorbačiovas nori pagerinti sovietų ūkį, sužadinti gyvenimą politinį gyvenimą namuose ir judresnę diplomaciją su užsieniais, kad sustiprintų Sovietiją ir ją padarytų stipresniu varžovu ateityje Visa tai sudaro nemažą iššūkį JAV ir Vakaraus de-

mokratijom."

...

Sovietų užmačias parodys vėl prasidėjusios derybos tarp Afganistano ir Pakistano, kurios jau tęsiasi šešis metus. Naujo impulso joms davė Gorbačiovo pažadas atitraukti savo kariuomenę per metus. Žinoma, pasitraukimas pasitraukimui nelygu. Afganistano laisvės kovotojai reikalauja, kad Gorbačiovas pasiimtų ir Afganistano komunistus, o nepalikytų juos gerai apginkluotus kaip tik tuo metu, kai JAV sulaukys jiems pagalbą.

Dauguma sukilėlių norėtų islamiškos vyriausybės, kai tuo tarpu Pakistanas, per kurį ateina JAV pagalba, suktų pradžia su neutralia vyriausybe, kurią pasektų pabėgėlių grįžimas ir, nežinia po kiek laiko, rinkimai. Afganistano sukilėlių laimėjimas negalės neturėti įtakos į mohametontų kilmės sovietų piliečius kaip Azerbaidžiane.

Tuo tarpu Maskva aprūpino savo trumpo distancijos (300-400 km.) raketom Iraką ir Iraną. Sumažinus jų sprogstamuosius užtaisus, jos lengvai gali pasiekti abi sostines: Bagdadą ir Teheraną. Jos labai netikslios, tačiau turi nemažos propagandinės reikšmės, paleistos į tokius taikinius kaip abejos sostinės.

Bravo armėnai!

(Atkelta iš 1 psl.)

Tiesa, demonstracijos nebuvo priešingos Sovietijai. Minios nešami plakatai skelbė, kad "Karabak yra perestroikos bandymas" ir kad "apsisprendimas nėra ekstremizmas"

Paskutinėmis žiniomis sekmadienį, vasario 28 d., su-

■ Iš kitos pusės

ŠVYTURYS p.m. 21 Nr-je, po ilgesnės pertraukos spausdina poetų A. Churgino ir S. Gedos pokalbio tąsą. Jei patikėti redakcijai, tas pokalbis -

"mus nukelia į 'poezijos sodą', vedžioja jo paslaptiniais takais, mena kadaise sutiktus kūrėjus. Vienas jų - išeivijos poetas Henrikas Radauskas, kurio poezijos rinktinę 'Lyriką' 1980 metais išleido (Vilniaus) 'Vaga'."

Vyresnis Churginas atrodo labai imponuoja jaunesniam Gedai. Ir kaip ne? Jis su visais draugavo ir visiems davė gerų patarimų. Pvz. Churginas teigia:

"Algirdas Greimas sako, kad aš jam padaręs įtakos ... Dabar jis - didelis mokslininkas. ir jo atgalinė (?-vm) šviesa mums šviečia."

Mes čia norime sustoti tik prie Radausko apsisprendimo bėgti bolševikams antrą kartą artėjant. Pasak Churginą, tėvai ar kokie giminės Radauskienei -Sotnikovaitėi paliko namus Šiaulių gatvėje. Ne kažin kokia buvo ta gatvė, ir tur būt tie namai, bet šiais laikais ten jau būtų turtas. Tie namai, bolševikams pirmą kartą užėjus, buvo nusavinti, o vokiečių okupacijos metu, anot Churgino, kažkoks neprašytas 'geradėjas' tuos namus grąžino. Churginas tęsia:

"Gera prisimenu pokalbį pas Antaną Kniūkštą, kai tie jų namai buvo grąžinti, o Raudonoji Armija užėmė Minską. Dabar, girdi, mums galas: namai ... kad juos kur!"

Sunku patikėti, kad Radauskas ir Sotnikovaitė, gerai pažinoję rusų inteligentijos likimą Sovietijoje, būtų bėgę dėl tų namelių. Jie bėgo nuo bolševikų teroro. Jį galima buvo pergyventi, bet kokia kaina? Paklauskime J. Keliuočio. Savo memuarų 36 psl. jis rašo:

"Tuo (vokiečių okupacijos) metu Valstybinės leidyklos vyriausiuoju redaktorium buvo tikras kosmopolitas, apskrus ir gabus intrigantas, sugebėjęs visokiom machinacijom įkopti į (tą) kėdę. Tai Aleksas Churginas. Jis jau prieš karą buvo prisiplakęs prie kai kurių fašistujančių tautininkų ir jų globa naudodamasis jau sugebėjo terorizuoti ne vieną dorą lietuvių kalbininką."

Keliuotis paryškina:

"A. Churginas žino, jog aš žinau jį uoliai dirbus Gestape ir, pagal save spręsdamas ir apie mane, mano, jog aš jam labai pavojingas ir geriausia mane kaip nors galimai greičiau likviduoti."

Radauskui tokia 'veikla' tikrai nebuvo prie širdies, o be jos - kaip tokiam režime išsiversi? Ji juk sąlyga išgyvenimui. Štai kokie buvo to 'poezijos sodo' paslaptiniai takai.

(vm)

sidarė naujas komitetas, daugiau valdžiai priimtinas, ir jame nėra Karabak'o teatro direktoriaus Vaše Sarukhanjan, kuris laikomas viso triukšmo pradininku. Visa tai duoda vilties, kad Gorbačiovo valdžia jau tikrai nesigriebia žiauriausių priemonių, bet stengiasi 'susikalbėti', kad Sovietijoje po truputį formuojasi kaž kokia lojali opozicija su rašytojais priešakyje, kurios palankumas valdžiai yra būtinas.

Tuos reiškinius sunkiau

įžiūrėti Lietuvoje, kur Vasario 16 d. proga 4 val. p.p. buvo suruoštos gana didelės, bet toli gražu ne armėniško masto demonstracijos prieš prezidento Reagano ir JAV Kongreso kišimąsi į Lietuvos vidaus reikalus!

Liūdna, kad ir čia mus armėnai aplenkė. Lygiai taip kaip daug anksčiau sukūrė savo imperiją ir priėmė krikščionybę. Bet, kaip Maironis giedojo - "Jau slavai sukilo" - šiandien viltis ateina iš pietryčių.

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI remia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$20.00. Single copy 50 cents.Prenumerata metams \$20.00, pusei metų \$12.00 • Atskiro nu-
merio kaina 50 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
tūrinį ir kalbą redakcija neatsako.

Aštuntoji laisvojo pasaulio tautinių šokių šventė

Aštuntoji laisvojo pasaulio tautinių šokių šventė liepos 3 d. Hamiltone, Kanadoje, be abejo, susilaukia gana didelio dėmesio, nes renginys nėra kasmetinis. Kaip ir prieš tai buvusios tautinių šokių šventės, taip ir šitoji, sutelks tūkstančių tautiečių, juoba, kad dar prieš ją Toronte vyks PLB seimas ir Kultūros kongresas. Taigi vienu užmuoju tas trišakis renginys tautiečių susitelkimą dar labiau padidins, ir neišvengiamai įvyks viena bendra lietuviško išeivijos gyvenimo veiklos demonstracija.

Vis dėlto tautinių šokių šventę reikia laikyti didžiausią masinį susidomėjimą išreiškančiu renginiu, kurio ir ruošia labai šakota, o iš rengėjų komiteto pareikalaujanti daug daug darbo ir kantrybės. Komitetui vadovauja dr. Vaidotas Kvedaras, o atskiros komiteto komisijos sėkmingai sprendžia problemas ir nugalė pasitaikančias kliūtis. Reikia tikėtis, kad visuomenė savo dalyvavime rengėjų neapvils. Apie šią tautinių šokių šventę spaudoje ir kitais būdais informuoja spaudos komisija, vad. Kazimiero Milerio.

Ruošiamas ir šventės leidinys, kuriame be įprasti-

nių sveikinimų, apžvalgų ir skelbimų bus paskelbtos įdomios toloimesnės praeities apybraižos, minint 50 metų sukaktį nuo pačios pirmosios tautinių šokių šventės Nepr. Lietuvoje 1937 m., dalyvių prisiminimais atskleidžiant ir pirmąsias grupių išvykas į užsienį: Londoną, Prahą, Rygą...

Taipgi verta prisiminti ir 30 m. sukaktį nuo pirmosios tautinių šokių šventės išeivijoje.

Šių dviejų sukakčių ženklu, reikia tikėtis, VIII-toji šventė Kanadoje rengėjams ir dalyviams paliks naujų gražių prisiminimų, o lietuvių kultūros mozaikon bus įspausť dar vienas ryškios spalvos akmenėlis.

Č. Senkevičius

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

New Yorko lietuvių tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vadovaujamas J. Matulaitienės, atlikęs Vasario 16 minėjimo New Yorke programa.

Grandies šokėjai (studentų grupė) su vadove Irena Smieliauskiene.

J. Tamulaičio nuotr.

Pažinkime šokių šventės dalyvius

Chicagos jaunimo ansamblis 'Grandis'

Alfonsas Nakas

Jau ne kartą rašyta ir per sekančius keturis mėnesius dažnai bus rašoma, kad VIII Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė įvyks 1988 m. liepos 3 d. Kanadoje, Hamiltono mieste, Copps koliziejuje. Šventę globoja Kanados ir JAV Lietuvių Bendruomenės. Dideliam rengimo komitetui vadovauja dr. Vaidotas Kvedaras. Tinkamu šokėjų paruošimu rūpinasi keturi meno vadovai: Genovaitė Breichmanienė, Juozas Karasiejus, Rita Karasiejienė ir Liudas Sagys.

Šventėje dalyvauti ruošiasi 54 grupės bei ansambliai: JAV, Kanados, Pietų Amerikos kraštų, Australijos, Vokietijos ir net viena grupė iš lietuviško Lenkijos kampelio — Punsko. Viso labo — apie 2,000 šokėjų! Turint galvoj, kad paskutinėm birželio dienom Toronte (už 50 mylių nuo Hamiltono) įvyks Pasaulio lietuvių kultūros kongresas (VI. 24-27) ir PLB seimas (VI. 28-30), kurių dauguma dalyvių irgi į Hamiltoną patrauks, šokių šventė veikiausia bus gausi ir publika. Be jokios abejonės, tai bus didžiausias, reikšmingiausias pasaulio lietuvių renginys Kanadoje.

Šventei artėjant, norisi skaitytojus — būsimuosius šokių žiūrovus — supažindinti su tais, kurie Copps koliziejaus arenoje šokdami stengsis mūsų neapvilti. Ši kartą pasirinkau nariais beveik gausiausią vietą. Jo pilnas pavadinimas — Chicagos Jaunimo ansamblis "Grandis".

"Grandis" įsteigta 1953 metais, kaip skautų-skaučių tautinių šokių grupė. Steigėja — skautininkė Irena Šilingienė. Penkerius metus sėkmingai veikusi, 1957 m. dalyvavusi Pirmoje tautinių šokių šventėje, dėl kelių svarbių priežasčių 1958 m. veiklą sustabdė. "Grandį" atgaivino patyrusi t. š. mokytoja bei vadovė Irena Smieliauskienė 1964 m. sausio 12. Pradėjusi su 12 šokėjų "pusgrupe", už metų jau turėjo pilną 25 šokėjų grupę. Ji ėmė intensyviai reikštis ne tik lietuvių renginiuose, bet ir tarp kitataučių: lenkų, latvių, čekų, ukrainiečių festivaliuose, universitetų tautybių programose, mokytojų suvažiavimuose, amerikiečių parodose. Šoko amerikiečių ir lietuvių TV programose, 1971 m. Jaunimo centre pastatė "Lietuviškas vestuvės", dalyvavo visose taut. šokių šventėse ir Trečiojoje dainų šventėje. I. Smieliauskienei vadovaujant, "Grandis" suruošė 20 pagrindinių savo koncertų Chicagoje ir 264 pasirodymus įvairiose JAV bei Kanados vietovėse, jų tarpe Clevelande, Detrote, Baltimoreje, Los Angelėse, Montrealyje, Toronte, Hamiltone — tik keletą tesuminint. Plačiau apie "Grandies" veiklą rasime šventės leidiny.

Per 23-jus metus "Grandyje" yra šokę netoli 800 jaunuolių. Susidarė nemažas būrys tokių, kurie susidraugavo, įsimylėjo, sukūrė lietuviškas šeimas.

Apie "Grandį" rašydamas, akimis klaidžioju po

šokių grupių sąrašą, jų pavadinimus, skaičius. "Grandies" ansamblis į Hamiltoną važiuos su 118 šokėjų. Tai pats didžiausias vienetas tarp JAV ir kitų kraštų grupių, išskyrus Kanadą, nes torontiškis "Gintaro" ansamblis šventei ruošia 152 šokėjus.

Bus malonu grandiečius matyti Hamiltono Copps koliziejaus arenoje ir ten jiems bei kitiems šokėjams smagiai paploti. Ta pačia proga linkėtina, kad šokėjai prikalbintų į šventę važiuoti ne tik savo tėvus bei artimuosius šeimos narius, bet ir daugelį kitų Chicagos lietuvių, nes gausus čikagiečių dalyvavimas nulemtų šventės sėkmę.

RN'S CLINICAL MANAGER

Join our management team in a newly created position. The clinical manager has the opportunity to develop high quality programs and effect change for the continuing improvement of resident care. The responsibilities include coordinating of several nursing units; patient assessment, quality assurance, staff management and training period.

The qualified applicant must possess excellent leadership and organizational skills. VERY COMPETITIVE wage and benefit program with options. Position is full time 7:00 PM to 7:00 AM. BUT ONLY 2 WEEK-END SHIFTS PER MONTH. Opportunity for growth in a large progressive corporation.

Please contact CAROLYN VinBOVEN DNS

BIRCHWOOD CARE CENTER

15140 18TH AVENUE
MARNE, MICH. 49435
EOE/H

(9-10)

WANTED EXPERIENCED

FLAT KNITTING MECHANICS. EXPERIENCED ON COMEZ KNITTING MACHINES. 1ST SHIFT. EXP. KNITTING OPERATORS FOR 2ND SHIFT. EXP. BRAIDER SUPERVISOR FOR 2ND SHIFT. EXP. BRAID TENDERS FOR 3RD SHIFT. STEADY WORK, PLEASANT WORKING CONDITIONS, BENEFITS & WAGES.

RHODE ISLAND

TEXTILE COMPANY

211 COLUMBUS AVENUE
PAWTUCKET, R. I. 02862
401-722-3700

(9-15)

ROLL FORM OPERATORS

Automotive supplier has openings for Roll form operators experienced in the setting up and running of stainless and galvanized material of 1½ YODER and TISCHKEN Rolling Mills. Clean safe work environment with top pay and excellent benefits. Growth opportunity. Call Dave 313-961-2888 for appointment.

(7-13)

DEMONSTRACIJOS LIETUVOJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

nors ir ten pasitaikė incidentų: tai į šiukšlių dėžes sumetė žmonių suneštas gėles. Bet mažesnėse Vilniaus gatvėse bei prie Šv. Mikalojaus bažnyčios ypač žiauriai primušė susirinkusius.

Pvz., prie Šv. Mikalojaus bažnyčios, po vakarinių pamaldų laukė milicininkų-draugovininkų gretos, pro kurias žmonės turėjo po vieną praieiti. Tą ką norėjo, milicija griebė — pvz. vieną moterį per jėgą traukė ir su kumščiais apdaužė, tvirtina liudininkai. Ten ir Algį Vaišnora paėmė ir jam šonkaulius laužė.

Kai iš Gedimino aikštės pradėjo eiti prospektu gausi minia, ją milicija suskirstė būreliais į mažesnes gatveles, kur jau griebė ir mušė su guminėm lazdom. Anot liudininkų, susidarė vaizdas, jog buvo duotas įsakymas kuo žiauriau mušti ir mažiau areštuoti. Vien tik į Santariškės ligoninę paguldė 160 sužeistųjų, praneša iš Lietuvos. Daug žmonių išvežė 40 kilometrų už Vilniaus ir ten nakties

tamsoj išmetė.

Ypač smarkiai gavo lupėti apie 2000 jaunimo, kuris buvo susirinkęs nuošaliau nuo centro, prie Kalnų parko, praneša iš Lietuvos. Panašus buvo likimas ir to jaunimo, kuris susirinko prie Pergalės teatro.

Dalyviai komentavo, kad itin pikta elgėsi iš Baltarusijos atgabenti draugovininkai ir iš Minsko kareiviai. Susidarė vaizdas, kad jie buvo prieš lietuvius sukiršinti. Ne vienas disidentas skundėsi, kad tariamai sąmoningai buvo paleisti gandai, jog Lietuvos nepriklausomybės 70-čio proga lietuviai skers 70 rusų.

Ta neapykanta vaizdžiai pasirodė raštelyje, kurį rusai saugumiečiai paliko Sadūnaitės pašto dėžutėje: "Tu smirdanti glinda, be reikalo ruošsi sukilimą. Pas tave prakeiktoji nieko neišeis taip, tad užkisk savo purviną gerklę ir tylėk. Mes sau (atseit rusai) statėm čia gyvenimą, o ne dėl amerikonių. O tokių kaip tu pasmirdusių žiurkių, kurios cypia po

kampais, sutrinsim į milėlius. Gali šitą laišką siųsti Reaganui. Bus taip kaip visada liaudis nori, o ne taip kaip saujelė tokių nedanešiotų kaip tu. Tai užkisk savo gerklę ir tylėk, nedamušta kontra."

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad saujelė užsienio korespondentų, kurie tik su sovietų užsienio reikalų ministerijos kvietimu lankėsi Lietuvoj, atvyko vasario 15 iš ryto į Vilnių ir išvyko vasario 16 vakariop. Pagrindiniai Vasario 16-tos paminėjimai įvyko vasario 14 (prieš korespondentams atvykstant) ir vasario 16 vakare (korespondentams jau išvykus). Paaikškėjo milicininkų radijo imtuvėlių paskirtis. Iš anksto pranešė kokiais keliais eina korespondentai ir tam rajone pasislėpė milicininkai. Korespondentams praėjus, milicininkų ir draugovininkų pulkai vėl ant kiekvieno kampo išlisdavo.

Associated Press korespondentas John Dahlburg vasario 16 reportavo iš Vilniaus, kad Vakarų korespondentai buvo nuolatos mašinų ir seklių sekami.

Turimomis žiniomis, Va

Nuomonė apie paskutinius prezidento Reagano valdymo metus

Prancūzų savaitinis iliustruotas (Time tipo) magazinas L'Express su tam tikru susirūpinimu nagrinėja Amerikos ir Sovietų Rusijos santykius, kaip jie vėliau galėtų atsiliepti Europos tautų saugumui ir net likimui. Laikraštis laikosi

krypties, bet labiau yra "dešinysis" negu "kairysis" ir visuomet principingai antisovietinis. 1987 m. spalio mėn. 1890-me numeryje jo redakcijos bendradarbis Jean-Paul Pigasse šitaip gana minoriškai aptarė prezidento Reagano valdymo paskutiniuosius metus:

"Valdymo pabaiga, ypač kai jo pradžia buvo tokia sėkminga, dažnai būna patetiška. Pastarieji Ronaldo Reagano prezidentavimo metai atrodo tiesiog gąsdinantys. Štai, iš tikrųjų, dabar jis valstybės vyras, kurio menkėjanti energija vartojama sistematiškai griovimui savo paties kūrinio, kuris savo vietoje leidžia valdyti artimiausiems bendradarbiams ir stato pavojun viso pasaulio saugumą. Tokia senėjimo drama, paneigiančią savo įsitikinimus, Jungtinės Valstybės jau išgyveno praeityje su žinomomis pasekmėmis: Jalta, apgalvotas rytų Europos (sovietų) užkariavimas, senojo kontinento ištisų tautų egzodai, milijonų žmonių mirtys, nuolatinė naujo karo grėsmė.

Ir visa tai dėl to, kad pačioje Baltųjų Rūmų širdyje senas žmogus (žurnalas turi galvoj F. D. Rooseveltą) svajojo apie visuotinę taiką ligi tokio laipsnio, kad vilkus sumaišė su eriuokais. Ronaldas Reaganas gal gaus, ir gal tikrai gaus, ko jis trokšta — Nobelio taikos premiją. Bet tie, kurie ateis po jo, brangiai, labai brangiai užmokės už jo paskutines iliuzijas"...

Tokie ir panašūs balsai Vakarų Europos spaudoje ne retenybė, ypač po Gorbačiovo vizito Amerikoje. Jie skatina ir mus pamąstyti, tuo labiau šiais naujo JAV prezidento rinkimų metais.

(LIC)

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernaktvymu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

21 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

21 dienų — Lietuva ir Lenkija

Kelionė 755 — liepos 5 - 25 — \$2,459

Kelionė 855 — rugpjūčio 9 - 29 — \$2,459

Kelionė 955 — rugsėjo 6 - 26 — \$2,459

Varšuvoje 1 naktis, Vilniuje — 11, Rygoje 4, Vilniuje 1, Varšuvoje 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 15 DIENŲ LIETUVOJE

20 dienų — Lietuva, Rusija, Šveicarija

Kelionė 526 — gegužės 26 — birželio 14 — \$2,279

Vilniuje 16 naktų, Maskvoj 1, Ziuriche 1

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

20 dienų — Baltijos valstybės, Suomija, Rusija

Kelionė 620 — birželio 20 — liepos 9 — \$2,649

Jaunimo grupės kelionė — Gaudeamus — universiteto studentų festivalis, Vilnius, liepos 1-3, Helsinky 1, M/S George Ots iki Tallino, Talline 2 naktys, Rygoje 2, Vilniuje 11, Leningrade 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

20 dienų — Lietuva, Rusija, Švedija, Suomija

Kelionė 705 — liepos 5 - 24 — \$2,769

Kelionė 809 — rugpjūčio 9 - 29 — \$2,769

Maskvoj 2 naktys, Vilniuj 10, Leningrade 2, Stokholme 2, nakties kelionė laivu į Helsinkį, Helsinky 1

17 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

17 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija

Kelionė 510 — gegužės 10 - 26 — \$1,949

Kelionė 607 — birželio 7 - 23 — \$2,049

Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 11, Varšuvoje 2, Ziuriche 1

16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

16 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija

Kelionė 555 — gegužės 10 - 25, \$1,899

Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 8, Varšuvoje 1, Krokuvoj 2, Varšuvoje 1, Ziuriche 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Šveicarija

Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$2,039

Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2

Kelionė 106 — spalio 6 - 20 — \$1,899

Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija

Kelionė 614 — birželio 14 - 28 — \$2,399

Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — \$2,399

Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — \$2,399

Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinkyje 2

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

14 dienų — Lietuva, Suomija

Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — \$1,349

Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — \$1,629

Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Šveicarija

Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — \$2,039

Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2

15 dienų — Lietuva, Suomija

Kelionė 106 — spalio 6 - 20 — \$1,899

Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija

Kelionė 614 — birželio 14 - 28 — \$2,399

Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — \$2,399

Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — \$2,399

Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2

13 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE

13 dienų — Lietuva

Kelionė 512 — gegužės 12 - 24 — \$1,869

Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 27 — \$1,969

Vilniuje 11 naktų

13 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

13 dienų — Lietuva, Rusija

Kelionė 516 — gegužės 16 - 28 — \$1,969

Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2.

10 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE

10 dienų — Lietuva

Kelionė 999 — rugsėjo 15 - 24 — \$1,729

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

DIE CUTTING PRESSMAN
Wanted Expd. Bobst C & C Pressman. To work 2nd shift. Call 201-345-2000 ask for Al Agnes. ((8-14))

GOV'T SIEZED HOMES from \$1.00 (U Repair) Foreclosures & Tax Delinquent Homes.

For Current REPO list CALL (Refundable) 1-518-459-3546, EXT. H 5810 H 24 HOURS.

(9-11)

PRESSMAN
Experienced Rotogravure Pressman wanted with experienced both fixed & variable folders. Plant located in Memphis, Tenn. Excellent benefits & working conditions. Starting rate \$16.37 per hr. Send resume to: Maxwell Communication c/o Industrial Relations Manager P.O. Box 16037 Memphis, TN 38186-0037 Equal Opportunity Employer

MACHINISTS — Good oppty in growing co. Will pay according to exp. Overtime & benefits. Positions open for 1st & 2nd shifts. Apply 9-5, Bockman Industries, 28 Mechanic St., Freehold, N. J. 07728. 201-780-9732. (9-12)

Klusnumo ir neklusnumo pažymiai

Turbūt visi, kurie mokėtės Lietuvos gimnazijose, dar atsimenate patį svarbiausiąjį savo dienyno puslapį, kuriame kiekvieną mokslo metų ketvirtį ir dar metų gale būdavo įrašomis jūsų "nuopelnų" pažymiai. Po mokslo dalykų ten buvo dar ir tokios grafos: **klusnumas, stropumas ir elgesys**. Žinoma, elgesio pažymys buvo svaresnis už visus kitus, net ir matematikos penketuką imtinai, nes dėl jo trejetuko ar dvejetuko galėjai būti išmestas iš mokyklos. Tokį pažymį nusipelnydavo tie nelaimingieji, kuriuos mokytojai užtikdavo miesto sode vidurnaktį besibučiuojančius su klasės drauge, vakare pamatydavo pro langą geriančius šnapsą ar išaiškindavo, kad klasės auklėtojai akmeniu išmušė langą ar užtepė žydų krautuvų "jidiš" iškabas smala. Iš šių nusikaltėlių vėliau išaugo daug pačių talentingiausių mūsų aktorių, dailininkų, muzikų, politikų ir net vienans kitas pasižymėjęs rašytojas ir generolas.

Stropumo pažymys dažniausiai ženklino tikrai negabų kaliką.

Bet kas gi tasai **klusnumas**? Klusnūs buvo tie, kurie mokytoją niekad nieko neklausdavo, o tik klau-sydavo, ką jisai pasakoja, neabejodavo mokytojo skelbiama žemiškąja ar dangiškąja tiesa ir darydavo tai kas yra įsakoma.

Žinoma, paklusnumas nėra kenksmingas vaikystėje, kada ji diegė mums tėvai, kai dar buvome kvaili. Bet ir vėliau gyvenime iš mūsų buvo reikalaujama ne sąmoningumo, aktyvumo, savystovumo, pasipriešinimo melui, priespaudai ir išnaudojimui, o vėl tiktai klusnumo.

Senoviniais laikais mūsų proseneliai buvo verčiami

besąlygiškai būti paklusnūs savo nutautusiems ponams, kurie mums apsižergė ant nulinkusio sprando. Vėliau — turėjome būti paklusnūs besikeičiančioms okupacijoms, paklusnūs svetimam kareiviui ar policininkui ir paklusnūs savam demagogui, kol klusnumas virto lyg ir nekritikuotina dorybe. Bet šitaip beaукštindami ir bediegdami vien kitam klusnumą, negi pamiršome, kad — tiktai

nepaklusnūs pasenusių tiesų skelbėjams praplėtė mūsų dvasios horizontą;

nepaklusnūs spaudos draudimo įsakymams pradėjo leisti pirmuosius lietuviškus laikraščius, spausdinti ir platinti knygas ir pažadino lietuvių tautinę sąmonę;

nepaklusnūs rusų, lenkų ir vokiečių grobuoniškoms pastangoms iškovojo Lietuvai nepriklausomybę ir grąžino Klaipėdos kraštą ir tik **nepaklusnieji** ir dabar kovoja dėl Lietuvos laisvės.

ARGI TAI GALI BŪTI?

Kadangi mokslo ir patyrimo jau seniai esame įtikinti, kad Politikos ragana su dorovingąja Teisingumo

deive niekad nesutaria ir nebendradarbiauja, tai tikrai kartais nustembame, išvydę jas beūhuriuojančias net prie bendro "garbės stalo".

Pavyzdžiui, po Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimo kone visi šventės rengėjai ir dalyviai liko šventai įsitikinę, kad popiežius Jonas Paulius II yra "mūsų žmogus", nesgi net lietuviškai pasakė okupuotą Lietuvą paguodžiančią kalbą, pagraudeno sovietinius bedievičius ir pasimeldė už persekiojamą Lietuvos Bažnyčią.

Bet štai tik pora dienų po mūsų Vasario 16 datos regime televizijoje, kaip Jo Šventenybė priima Vatikane raudonlempasių kazokų grupę, kurių senoliai surengė mums Kražių skerdynes ir dėl lietuviškų draudžiamų maldaknygių raižė kardais tikinčiųjų nugaras. O kai jie sugiedojo "Ave Maria", popiežius net džiaugsmingai, kai anais laikais mūsų senoliai, tai išvydę, būtų išsielvarto apalpę.

Vadinasi, visokių stebuklų šiame pasaulyje gali būti, tik reikia bent 100 metų kantriai palaukti.

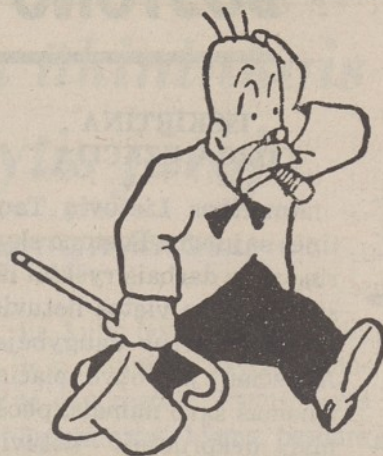
VELNIO DARBAS

Rašytojui Antanui Gustaičiui šiemet buvo paskirta JAV LB Kultūros Tarybos literatūros premija už jo satyrinių elegijų rinkinį "Pakelėje į pažadėtąją žemę", ir tuo, rodos, visas šis reikalas turėjo baigtis. Deja, kai autorius vasario 13-tos vidutinį grįžo iš pašto, išleidęs Kultūros Tarybos pirmininkei Ingridai Bublionei mandagų laiškėlį, velnias, kuris jo satyroze dažnai pašaipiai minimas, pats užsivertinęs ar kieno papirktas, prie pat namų pastūmėjo rašytoją ant ledo ir išlaužė dešiniąją ranką taip, kad daugiau ne tik nieko nerašytų apie visuomenės nedorybes, bet negalėtų padėkoti net ir už bičiulių sveikinimus.

'Atvirumas'

Pirmas dailininko kūrinys, gautas iš Lietuvos, prasidėjęs tenai vadinamajai 'atvirumo epochai'.

A.G.

Po karo, maro ir bado

Žmonės pakvaišo, šunes išgaišo,
Mirė ir stipo daugel vadų,
Lindom į maišą, lipom iš maišo
Ponų raudonų, ponų rudų.

Arėm akėjom ponų veikėjam,
Pasitikėjom ponų valia,
Ir susilaukėm, ko netikėjom,
Kai suvaikėjom amžiaus gale.

Rankos nutirpę, kojos paluošę,
Atsiminimuose kiaulę skuti,
Tuščią krūtinę ordinai puošia,
Ir laimingesius negu kiti ...

Neišsprendžiama problema

VEIKĖJAS: Kas gi čia atsitiko? Po ilgo svarstymo, rodos, labai tiksliai savo veikloje nusagsčiau gaires į šviesią ateitį, o dabar negaliu žengti nė vieno žingsnio į priekį ...

MUMS RAŠO

"NAUJAS GINKLAS"

Atleiskite, kad noriu pasidalinti mintimi, kuri man vieną nemigo naktį įlindo į galvą.

Juk Izraelis, kaip žinote, dar mūsų atminime nugalėjo milijonus gyventojų turinčius savo kaimynus Egiptą, Siriją ir Jordaną. Taigi tarsi kokia pasaulinė galybė. Na, o dabar neįveikia arabų vaikų ir jaunimo, kurie mėto akmenimis į kariuomenę, daužo brangių žydų namų langus ir taip gąsdina gyventojus, kad kai

kurie nenumatydami riaušių galo, rengiasi bėgti į JAV-bes. Tad ar netiktų šita Dovydo prieš Galijotą kovos taktika ir Lietuvoje prieš rusų antplūdį?

Pavyzdžiui, jeigu mūsų vaikai Vilniuje ir kitur imtų be perstojo daužyti rusų butų langus? O ypač per žiemos speigus? O dar — kai sunku tenai greitai prisiskauti stiklionių? O gal šitaip greičiau išvytume iš Lietuvos rusus, negu šūkiais per Atlantą? Juk net ir tvirtas rusas komunistas nenorės Lietuvoje žiemos

(Nukelta į 6 psl.)

PRO MĖLYNUS AKINIUS...

(Atkelta iš 5 psl.)

skersvėjuose šalti, kai Sovietijoje bent langai įstiklinti.

Jonas Kūjalis
Detroit, Mich.

REDAKCIJA:

Kiekvieną ginklą reikia pirma išbandyti, taigi ir Tamsos "stebuklingąjį". Dėl to, nuvykęs į Vilnių, pabandyk pats išdaužyti kelis langus, ir pamatysi, ar pirma iš Lietuvos bėgs rusai, ar greičiau iš tenai išvys Tamstą, o gal dar ilgesniam laikui pasodins ir į kalėjimą.

KO SULAUKIAU, SIEK DAMAS TIKTAI SVEIKATOS?

Kadangi sakoma, kad "sveikata yra brangiausias turtas", tai aš jau kelerius dešimtmečius skaičiau dr. J. Adomavičiaus sveikatos patarimus ir skrupulingai stengiausi pagal juos gyventi. Tiesa, turbūt tik dėl to sulaukiau jau beveik 80 metų amžiaus, bet užtat ir 100% daugiau nemalonumų.

Pavyzdžiui, gerb. daktaras yra įsakęs negerti nei kavos, nei arbatos, nei kakavos, nei normalaus pieno ir nei vandens iš krano, o tik tai — išrūgas. Ir nuo to mano viduriai liko tarsi be jokio čiaupo.

Bet didžiausią nuostolį man padarė šis daktaro patarimas griežtai vengti — "visokių alkoholinių gėrimų, įskaitant alų, vyną, degtinę, o mūsiškius alkoholikus nuo jų per mylią laikykime — nė lašų svaigalų jų nevaišinkime per visą savo gyvenimą. Neduokite nei čionykščio vandens".

Jį vykdydamas, praradau visus savo draugus ir pažįstamus, už mane daug jaunesnė žmonelė pabėgo pas turtingą girtuoklį, gale amžiaus likau vienišas kaip didysis pirštas, ir nebėra net kas man prineša prie burnos ir tų stebuklingų išrūgų puodelį. Be to, dar labiau nusilpau, nes, pagal patarimą, net ir vaistus geriau gulėdamas, kadangi, stacias būdamas, mirties valandą galiu staigiai sukristi ir prasiskelti į stalo kampą galvą.

Pensininkas

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

TOOL & DIE MAKERS
1st Class Tool & Die Makers for 1st & 3rd shifts. Overtime & benefits.
CALL HERMAN MUELLER
FBF INDUSTRIES
1145 INDUSTRIAL BLVD.
SOUTHAMPTON, PA. 18966
FOR INTERVIEW CALL 215-322-8766
(9-12)

BOSTONO LIETUVIAI

Petras Viščinis

IŠSKIRTINA ORGANIZACIJA

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Bostono skyriaus savo darbais ryškiai išsiskiria kitų vietos lietuvių organizacijų daugybėje. Anksčiau jis buvo plačiai žinomas savo namais, puošniai dekoruotais lietuvių liaudies kūrybos motyvais atliktais dail. Viktoro Andriušio darbais. Dabar, tuos namus pardavus ir gautus už juos pinigus įnešus į banką, gaunamomis palūkanomis dosniai remiami įvairūs lietuviški reikalai. Taip sausio 23 d. įvykusiame skyriaus narių metiniame susirinkime nutarta paskirti: Sąjungos centro valdybai — 1,100 dol., Vilties draugijai — 1,000 dol., knygų fondui — 1,000 dol., American for due Process — 600 dol., Vasario 16-sios gimnazijai Vakarų Vokietijoje — 500 dol., Laisvės Varpu — 500 dol., Bostono skautams — 500 dol., Los Angeles Dramos sambūriui — 500 dol., So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijai — 400 dol., Lenkijos lietuvių žurnalui "Aušrai" — 200 dol., Antano Kulbio sukurto filmo apie Geležinį vilką reikalams — 2,000 dol., viso 9,300 dolerių. Vargiai rastume visoje Amerikoje kitą lietuvių organizaciją, kuri tokią pinigų sumą būtų paskyrusi įvairiems lietuviškiems reikalams.

Pernai skyriaus pirmininku buvo Juozas Kapočius, o šiemet pirmininku išrinktas Juozas Rentelis. Naujoji valdyba pareigas perėmė vasario 26 d. Balandžio 10 d. šaukiamas skyriaus narių susirinkimas, kuriame bus aptarti šaukiamo sąjungos seimo reikalai ir kiti aktualūs klausimai.

NAUJOVĖS MINĖJIME

Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus valdybai vadovaujant, visu vietos lietuvių organizacijų bendromis jėgomis rengtas Lietuvos atstatymo sukakties minėjimas šiemet buvo įvairesnis, įdomesnis ir patrauklesnis. Jis įvyko vasario 21 d.

Pirmąją jo dalį sudarė speciali programa Laisvės Varpo laidoje. Ja pasiekti tūkstančiai lietuvių, kurie dėl vieno ar kito priežasčių neateina į minėjimus bažnyčiose ir salėse. O jie yra labai reikšmingi lietuvių tautai. Toje dalyje kalbėjo buv. politinis kalnys Vytautas Skuodis, neseniai atvykęs iš okupuotos Lietuvos, o taip pat LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Volertas. Abidvi kalbos buvo taiklios.

Antroji minėjimo dalis vyko šv. Petro lietuvių pa-

rapijos bažnyčioje, kur buvo atnaušaujamos šv. Mišios už Lietuvą su atitinkamu klebono kun. Alberto Kontauto pamokslu, organizacijos dalyvaujant su vėliavomis.

O trečioji minėjimo dalis — tai viešas susirinkimas So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje su kalbomis ir menine dalimi.

Įnešus vėliavas, sugiedojus himnus, atidavus pagarbą žuvusiems dėl Lietuvos laisvės, susikaupus maldoje, ten pagrindinę kalbą pasakė Amerikos armijos plk. lt. Kęstutis Gedmintas. Jis visus žavėjo savo gražia, taisyklinga lietuvių kalba, originaliomis mintimis ir nagrinėjimu galimybių, kuriomis Lietuva gali atgauti laisvę. Miesto administracijos vardu sveikino miesto tarybos narys Kelly, ukrainiečių, latvių ir estų atstovai reišė tų tautų solidarumą su Lietuva ir jos kova dėl laisvės. O meninę programą atliko sol. Benediktas Povilavičius (bosas), akompanuojamas komp. Jeronimo Kačinsko, etnografinis ansamblis "Sėdauto", vadovaujamas Gitos Kupčinskienės, Bostono lietuvių tautinių šokių sambūrio studentų grupė, lituanistinės mokyklos ir skautų jauniausieji atstovai. Ypač įspūdingas buvo giesmės "Lietuva brangi" atlikimas Perkūno Krukonio rodomų Lietuvos vaizdų fone ir pačių jauniausių programos atlikėjų įžengimas į salę bei Lietuvos istorijos trumpais sakiniiais nusakymas nuo 1918 metų ligi 1988 m. Minėjime atlikta tai, kas reikalinga, išsvengiant šablono, įtraukiant jaunimą. Šios naujovės turėtų likti pavyzdžiu ateities minėjimams.

Aukų įvairiems lietuviškiems reikalams minėjime surinkta: Altui — 1,093 dol., Vlikui — 630 dol., L. B-nei — 606 dol., viso 2,329 dol. Šalia to inžinieriai surinko savo tarpe 2,865 dol., o Lietuvių Fondas per švietimo Tarybą skyrė Bostono lituanistinei mokyklai 2,500 dol., kuriuos įteikė LB Bostono apylinkės pirmininkas Brutenis Veitas.

Minėjimui rezoliuciją paruošė ir pateikė Lietuvos Vyčių atstovas Ulevičius, o salės pritaikymą minėjimui tautodailės paroda pasiečiuose suorganizavo Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyrius. Minėjimą grakščiai pravedė Birutė Vaičjurgytė-šleženė, trumpu, bet taikliu žodžiu įvedama kiekvieną programos numerį. Minėjimo salė buvo sklidinai užpildyta įvairaus amžiaus lietuvių, kurių tarpe buvo daug jaunų veidų. Visai minėjimo ruošai va-

dovavo Gintaras Čepas, Alto Bostono skyriaus pirmininkas, vidurinėsios kartos atstovas.

MIRTIES METINĖS

A.A. Antanas Matioška

Vasario 27 d. sukako metai, kai po sunkios ir ilgos ligos Dorchesteryje mirė Antanas Matioška, užgrūdintas Lenkijos okupacijoje Vilniuje kovotojas, stipriai pasireiškęs Bostono lietuvių veiklos įvairiose srityse. Jis uoliai dirbo Tautinės S-gos Bostono skyriuje, So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijoje, Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriuje, Balfo skyriuje, Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkėje. Daugelyje minėtų organizacijų jie buvo ilgiau ar trumpiau pirmininku, kitoje — sekretoriumi, visuomet ir visur rodydamas daug iniciatyvos, energijos, sumanumo ir darbštumo. Tarp kitko jo pastangomis ir iniciatyva buvo suorganizuotas didysis Čiurlionio ansamblio koncertas Jordan Hall, su Vasario 16-sios minėjimais mėginta išeiti į didžiąsias ir puošniausias Bostono sales bei amerikiečių visuomenę, jis daug pastangų dėjo, kad So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpos būtų plečiamos ir moderninamos, atitinkamai pritaikant jas ne tik klubo reikalams, bet įvairiems lietuviškiems poreikiams, kaip koncertai, vaidinimai ir t.t.

Kaip darbštus ir sumanus veikėjas, atkaklus kovotojas prieš suglebitą ir plaukimą pagal srovę, Antanas Matioška buvo aukštai vertinamas ir gerbiamas. Jam mirus, bendradarbiai ir jaunystės draugai iš Vilniaus okupacijos kovų jo įamžinimui Lietuvių Fonde įnešė į tą fondą 2,145 dolerių. Tai rekordinė suma, rodanti jo populiarumą visuomenėje, kurioje jis taip uoliai dirbo, nesigailėdamas nei laiko, nei lėšų, nei sveikatos...

Antano Matioškos mirties metiniu liūdną sukaktį drauge su likusia našle Juze, sūnumis ir dukra prisiminė visi jo bendradarbiai, su kuriais jis sielėjosi ir rūpinosi, kad lietuviybė išsivijoje ne silpnėtų ir nyktų, bet nuolat augtų ir bujotų,

o taip pat, kad Lietuvos laisvės šauksmas bei kova už ją rastų galimai platesnį atgarsį lietuvių išsivijoje ir laisvojo pasaulio pastangoje kurti geresnį ir šviesesnį pasaulį. Tą sukaktį vasario 28 d. laidoje priminė Laisvės Varpo vedėjas, mirusiojo jaunystės kovų draugas Petras Viščinis.

STAMBI AUKA GIMNAZIJAI

Vasario 116-sios gimnazijai Vakarų Vokietijoje 5,000 dol. pasiuntė Aldona Andriušienė iš Dorchesterio. Tai jos mirusios sesers Teresės Stankūnaitės iš So. Bostono palikimo dalis, skirta lietuviškam švietimui ir auklėjimui. Šis pavyzdys turėtų sudaryti paskatą kitiems, rimtai besirūpinant lietuviybės išlaikymui ir stiprinimui už Lietuvos ribų.

PRATINAMA PRIE PUNKTUALUMO

Visi Laisvės Varpo renginiai pradedami punktualiai. Taip bus lygiai kovo 13 d., kada 58-tas tos rūšies Laisvės Varpo renginys bus pradėtas punktualiai 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos trečio aukšto salėje, 368 W. Broadway, So. Bostone. Juo minimas Laisvės Varpo 34-rių metų ir Lietuvių Fondo 25-rių metų sukaktys. Programą atliks sol. Birutė Dabšienė-Vizgirdienė ir sol. Ričardas Daunoras. Akompaniatorius — pianistas dr. Saulius Cibas.

RNS - Windham Community Memorial Hospital is a 175-bed, JCAH accredited acute care facility. Our progressive, dynamic nursing department provides you with the necessary direction and tools for you to give quality nursing care. We will support you with: collaborative practice, on-site college courses, flexible scheduling, Clinical Career Ladder, 100% tuition reimbursement for the newly employed RN and an excellent salary and benefit package. Windham is located just 30 minutes from Hartford and 1 1/2 hours from Boston. Close to two major universities allows for a full-range of cultural and educational opportunities. Challenge yourself professionally and maximize your potential within our creative environment. For information about our expanding staff and management opportunities, call collect or send a resume to: Micki Christopher, RN, Nurse Recruiter, Windham Community Memorial Hospital, 112 Mansfield Avenue, Williamington, CT 06226-2082. (203) 423-9201, extension 2450. Find out how much more we can offer you. Equal opportunity employer.

GRINDER - SURFACE. First shift opening for an individual to perform a variety of grinding operations on small parts. We will consider a trainee. Competitive wage and benefit package, convenient reserved parking. MERROW MACHINE CO., 240 Day St., Newington, Ct. 06111. 203-666-0109. EOE/M/F. (9-11)

MACHINIST

Guill Tool is presently seeking people who are fully qualified in a job shop environment to fill the following positions:

- Swiss type screw machine, set up and operate
- CNC lathe
- CNC machining center
- Mechanical Inspector
- Deburring and Polishing
- Day shift and night shift available

For interview call
(401) 828-7600. (9-11)

CABINET MAKER/WOOD WORKER
Must be fully experienced in custom architectural millwork turn. Plastic laminate etc. Including use of all machinery tools & materials. With possibility of foreman position. Excellent benefits with full time position. References required. Call JIM 312-733-1606. Mon. thru Fri. 8 a.m. to 5 p.m. (9-11)

Kaip ir Kaune, taip ir Palangoje pas mus dažnai lankydavosi įvairūs svečiai. Vienas jų buvo tėvų artimas draugas kunigas Mironas, kurį mes visi džiūkiškai vadinavom Dziakonų.

Dziakonas kasmet Palangoje atostogaudavo dvi ar tris savaites, ir pas mus atsilankydamas man kaskart atnešdavo didžiulę kekę mėlynųjų vynuogių, kurios tada Lietuvoje būdavo pasiutiškai brangios. Tas vynuogės jis pirkdavo Birutės Alėjoje esančiame importuotų vaisių kioske, kur jos, tarsi kokios nepasiekiamos brangenybės kabėdavo virš žymiai pigesnių bananų ir apelsinų. Mama jam visados prikišdavo, kad tokiam liuksusui leisti pinigų esant tikra nuodėmė, bet Dziakonas tik numodavo ranka ir atsakydavo: "Nedrauskite man palepinti jūsų Marytės, o kas link nuodėmės - tai čia jau grynas kišimasis į mano profesiją".

Kartą Mamai tam pačiam vynuogių kioske perkant kriaušes, jo savininkė truktelėjo ją už rankovės ir pasakė: "Tas žydiškas ponas, kuris taip dažnai iš manęs jūsų dukrytei perka vynuoges, yra labai malonus ir kai jis čia vėl sustos, aš jį pasikviesiu į savo namus šabui".

Mama vos susivaldė nenusijuokus. Bet kai ji apie tai papasakojo Dziakonui, jis nė kiek nenustebo ir pasisakė, kad žydai jau ir anksčiau jį yra dažnai palaikę savo tautiečių. O ir iš tikrųjų, jis savo kumpa nosimi ir išsprogsiom tamsiom akim buvo šiek tiek į juos panašus.

Kaip ir visi džiūkai, Dziakonas buvo geras pasakorius ir nuolatos pasakodavo įvairias įdomias istorijas, kurių mano mėgiamiausia buvo apie jo pranašingą sapną. Anot jo, būdamas jaunu kunigėliu jis pradėjo vis dažniau sapnuoti vis tą patį sapną, kuriame jis, stovėdamas ant kalnelio, žvelgdavo į prieš jį tįsantį gražų ežerą ir prie jo prisiglaudusį nedidelį miestelį. Nuo kalno į miestelį leidosi vingiuotas vieškelis, kurio kairėje pusėje šalia griovio žydėjo dvi baltos laukinės obelys. Dar caro laikais kunigas Mironas buvo paskirtas į Daugus klebonauti. Ir kai jis pirmą sykį vykdamas į savo naująją kleboniją stabtelėjo neaukšto kalnelio viršūnėje, jis staiga išvydo prieš save jau tiek sykių sapnuotąjį ežerą, miestelį, pakalnėn nuvingiuojantį vieškelį ... O kadangi buvo pavasaris - net ir dvi baltai žydinčias laukines obelis. Ir kai Dziakonas pasiekęs šį savo pasakojimo punktą sušukdavo "ir tai buvo Daugai!" - man kaskart per nugarą nuėidavo kažkoks keistas šiurpulis.

Vaikystės atsiminimai (6)

Marija Tūbelytė-Kuhlmanienė

Tėvui buvo maloniau su ūkininkais pakalbėti, negu maudytis jūroje

Mano pirmasis 'patriotiškas' sumanymas...

Kitas, pas mus Palangoje dažnokai atsilankęs kunigas, buvo kanauninkas Tumas. Mama jį gerai pažinojo dar iš Vilniaus gimnazijos laikų ir visą amžių draugavo su jo seserėčia Brone, vėliau ištekėjusia už Petro Klimo. Mama, atsimindama anuos laikus, ypatingai mėgdavo pasakoti, kaip jai esant šeštoje gimnazijos klasėje, Tumas - atskubėjęs jos vestis į kokią tai lietuvišką vaidinimą - ją rado dar nesupinta kasa. (Mama tada buvo penkiolikos metų, gyveno pas neseniai vedusius Smetonas ir turėjo labai ilgą ir storą kasą.) Pareiškęs, jog jis mokas 'žaibiškai' supinti kasas, Tumas jos kasą iš tikrųjų taip greitai supynė, kad vargšė Mama, sugrįžusi iš spektaklio, iki vėlyvos nakties neįstengė to 'žaibiškumo' išnarplioti.

Tas pats kunigas Tumas mane buvo beveik išgelbėjęs nuo mano visą gyvenimą nemėgiama Marijos vardo. Kai jis atėjęs manęs krikštyti (aš buvau krikštinama namie) Mamos paklausė kokius ji man išrinkusi vardus ir Mama jam atsakė 'Marija', jis nustebe išpūtė akis. "O kur tautiškas? Be tautiško vardo gi negalima!" Kai Mama prisipažino, kad ji tokio nebuvo išrinkusi (aš jai to niekados nesu dovanojusi), Tumas pareiškė, kad jis man lietuvišką vardą išrinks pats - būtent 'Rimutė' - ir patarė tuoju vardu mane ir vadinoti, nes Maryčių ir taip Lietuvoje jau esą per daug. Bet, žinoma, užsispyrusi mano motina jo nepaklausė.

Drauge su Kanauninku Tumu, o dar dažniau ir be jo, pas mus ateidavo tik ką suminėtoji ponja Klimienė ir jos dukterė Eglė, kurios atvažiuosios iš Paryžiaus vasarodavo netoli mūsų esančioje Stonkienės viloje. Toje pat viloje vasarodavo dar ir kito mūsų žymaus diplomato šeima, būtent ponja Balutienė ir jų dukterė Ada. Nors pastaroji ir buvo keleriais metais už mane vyresnė, ji visados labai 'simpatiškai' su manimi pabendraudavo ir iki pat šios dienos yra likus viena artimiausių mano draugių.

Kalbant apie diplomatus, trumpai paminėsiu, kad kartą Palangoje pas mus ir vėl buvo pasimaišęs nelemasis Prestonas. Jis į mūsų vilą atūžė mažą žalsvą automobiluką ir prisipykęs kvietė Mamą (o iš bėdos ir mane), su juo nuvažiuoti į Šventąją. Kadangi man tą dieną skaudėjo ausį ir aš todėl buvau blogame ūpe, iš tos ekspedicijos atsimenu tik tai, kad mes visi labai nepatogiai sėdėjome ant akmenuoto Šventosios smėlio ir nuo saulės it vėžys paraudęs Prestonas, skersomis pro monoklį žvelgdamas į Mamą, periodiškai dūsavo: "Ach, Tūbeliėne, Tūbeliėne ..."

Man esant septynerių metų, pas mus Palangoje pasirodė mano motinos giminaitė Alinkutė Bezumavičiūtė. Būdamas dar visai mažas, Alinkutė šiltinės epidemijoje buvo nuostojusi abiejų savo tėvų ir vienintėlės vyresnės sesers. Ją, tapusią našlaite, savo Pavėžgių dvare užaugino jos senelis, kuris buvo Mamos dėdė, ir ją motiniškai mylinti senukė guvernantė. Patariesiems irgi numirus, Mama, pasitarusi su Tute Zose, nutarė Alinkutę atsikviesti pas mus į Palangą. O paskui, jeigu jai pas mus patiks, ją taip pat nusiųžti ir į Kauną. Kai Mama man pranešė, kad pas mus netrukus atvyks mano iki šiol dar niekad nematyta pusės seserė, aš pradžioje jąja nelabai susidomėjau (Chadakauskų giminė buvo nepaprastai plati ir knibždėte knibždėjo viso kiom artimom ir tolimesnėm giminėm). Bet kai ji paaiškino, kad toji Alinkutė tapšiant lyg ir mano sesuo, aš vos begalėjau jos sulaukti. "Atsimink, kad ji jau septyniolikos metų ir todėl jau panelė", bijodama, kad aš Alinkutėje tikėjęsi rasti beveik vienmetę draugę, mane perspėjo Mama.

Kai ji pagaliau atvyko (kadangi ji niekados nebuvo važiuos traukiniu, ją pas mus atlydėjo mūsų buvusi vyrėja Morta), aš iš karto pamatčiau, kad ji buvo visiškai kitokia negu mano pažįstamos draugės. Nedrąsi, didelė išgąsdintos stimos akimis, berniukiškai plona, užkalbinta tuojau iki ausų paraustanti. (Kai ji antrą savo Palangoje buvimo dieną staiga kažkur pranyko, mes ją vakarop suradome išlipusią į aukščiausią vilos kiemo pušį.)

Nepraėjus nė savaitei, to ji laukinukė ir aš labai susidraugavome, o kiek vėliau tikrai seseriškai viena kitą pamilome. Mums abiem sėdint tarp dviejų pušų pririštame

gamake, aš valandomis klausydavau jos pasakojimų apie Pavėžgius - kaip ji sename jo parke ganydavo žašinę Pikčiurną, kaip užsikorusi ant kumeliuko aplėkė visą kviečių lauką, bet kitąkart užsilipusi ant tikro arklio tapo numesta ir vos neprigėrė pakelės griovyje. Man, miestietei, viskas šita buvo negirdėta ir egzotiška, juoba, kad ir pati Alinkutė buvo ne tiek mūsų dienų mergaitė, kiek iš devyniolikto šimtmečio parašyto romano puslapių nužengusi asmenybė.

Praleidusi žiemą pas mus Kaune, Alinkutė sekančią vasarą staiga tapo 'panelė' - išimylėjo į mano dėdės Prezidento Smetonos adjutantą Tada Šakmaną ir netrukus su juo susižiedavo. O aš, jos sužadėtiniai pajutusi staigią antipatiją, pradėjau Alinkutę įtikinti, kad Šakmanas jai esąs per senas ir jo nosis per plati. Bet, nors tos mano observacijos ir nebuvo išlaužtos iš piršto, Alinkutė nenorėjo manęs klausytis ir savo išimylėjusiame stovyje žydėjo kaip rožė. Jos vestuvių puota įvyko mūsų Kęstučio gatvės bute (prof. Balčikonis jau buvo pagaliau iš mūsų saliono išsikraustęs) ir jaunavedžiai apsigyveno viename iš Prezidentūros 'sodyboje' esančių namų. ...

Nors mano tėvui ir būdavo labai sunku atsiplėšti nuo savo valstybinių pareigų, jis visgi kas vasarą bent keliom dienom atvažiuodavo pas mus į Palangą. Tačiau, užuot maudęsis gaivinančioje jūroje ar ilsejęsis kvapniame pušyne, jis vos atvykęs tuojau pradėdavo lankyti įvairias Žemaitijos vietas: Kretingą, Darbėnus, Plungę, pakeliui sustodamas apžiūrėti runkelius ar vasarą ir pasišnekėti su laukuose besidarbuojančiais ūkininkais. Į tas ekspedicijas su tėvu dažniausiai važiuodavau tik aš, nes Mama - teigdama, kad jai nuo Žemaitijos kalnelių mašinoje darydavosi 'bloga' - paprastai pasilikdavo Palangoje. Bet tikroji jos nenoro su mumis važiuoti priežastis greičiausiai buvo ta, kad jai tėvo lėtos ir nuodugnios agromiškos diskusijos būdavo nuobodžios. Bet gal Valiukonio patrakęs lėkimas vingiuotais Žemaitijos vieškeliais ją iš tikro nemaloniai susupdavo. O tas pašėlęs, netrukus visame Kaune pagarsėjęs Valiukonio lėkimas, buvo ne ko kito, bet jos pačios padarinys. Kadangi būdamas ministru pirmininku Voldemaras matomai mėgdavo būti vežiamas labai pamaži, tai - mano tėvui perėmus jo pareigas - nuolatos visur skubanti mano motina tuojau pradėjo Valiukonį raginti važiuoti greičiau. "Atsiminkite, kad jūs

(Nukelta į 8 psl.)

Lietuvos respublikos prezidentas Antanas Smetona ir ministeris pirmininkas Juozas Tubelis priima jaunaliučių parą.

V. Augustino nuotr.

Vaikystės atsiminimai...

(tkelta iš 7 psl.)

vežiojate žmones, o ne kiaušinius, Valiukoni! - sakydavo ji. Taigi - norėdamas jai įtikti, o gal priešingai, bandydamas jai atsikeršyti, - Valiukonis mums vos įlipus į mašiną pradėdavo 'spausti ant gazo'. Laimei, jokios nelaimės niekada nebuvo įvykę. Bet vieną kartą, man su Tėte ir ministeriu Putvinskiu iš Palangos važiuojant į Plungę, Valiukonis lėkdamas per tiltelį taip trenkė į nepastebėtą duobę, kad mes, užpakalinėje sėdynėje sėdėjusieji, galvomis atsitrenkėme į automobilio lubas. Kaip tai dažnai su vaikais esti, aš nuo to trenkėtelėjimo nė kiek nenukentėjau, bet kai aš žvilgterėjau į savo bendrakeleivius, pamaciau kad abu - Tėtė ir Putvinskis - sėdėjo su ant veidų nusmukusiom skrybėlėmis ir nejudėjo. Kai išsigandęs saugu mielis jau buvo beatidaręs savo greitosios pagalbos dėžutę, jie staiga atsigavo ir mus nuramino, jog esą visiškai nesužeisti. Tačiau, nepaisydamas čio incidento, Valiukonis nė kiek nesumažino savo tempo ir visą Tėtės pirmininkavimo laiką lėkė kaip audringas viesulas.

O dabar, prieš galutinai užbaigiant šiuos palangiškius atminimus, dar vienas trumputis, su Palanga susijęs epizodas.

Kadangi, kaip ir visi mano kartos vaikai, aš jau iš pat mažens buvau didelė patriotė, pirmasis mano užmojis pasitarnauti tėvynei manyje pribrendo man esant tik keturių metų. Visa tai įvyko man su aukle Viktorija bevaikštinėjant po Palangos pušyną, kuris anais laikais matomai būdavo primėtytas įvairiais popiergaliais. Tiesa, jame slankiodavo jiems surinkti pasamdytas senukas, bet man idėmiai jį pasekus iš kart paaiškėjo, kad jis šias Palangos pušyno grožiui ir švarai taip svarbias pareigas atlikdavo gana paviršutiniškai. Žinoma, jis buvo senas ir gal kaip reikiant neprimatė, todėl jeigu aš turėčiau tokią smailą, su jos gale įkalta ilga vinimi lazda, ir tokią didelę per petį permestą terbą, aš tik šust, šust, visus tuos popiergalius bematant surinkčiau. Ir atėję į pušyną vasarotojai džiaugsmingai nustebtų išvydę jį tokį apvalytą ir gražų!

Todėl, sugrįžusi iš pasivaikščiojimo su aukle, tuojau puoliau prie Mamos jai dėstyti savo planą. "Tik pagalvok kaip pušyne tada bus gražu! Ir ką tai pamatę pasakys visi žmonės?" ("Ką pasakys visi žmonės?" buvo mano mažų dienų mėgiamas išsireikšmas ir tėvai mane dėl jo daž-

Dalis nuotaikingų Toronto sesių su viešnia iš Clevelando, Vyr. Skautininke Stefa Gedgaudiene Susimastymo Dienos proga.

PHILADELPHIA

POEZIJOS FESTIVALIS

Jau penkti metai Philadelphiaje vyksta American Poetry Center organizuojamas poezijos festivalis. Pavadintas Poetry Week 1988, jis yra taip išaugęs, jog tęsiasi visą kovo mėnesį, su daugiau kaip 200 su poezija surištų renginių. Tarp virš 100 dalyvaujančių kultūrinių ir akademiinių organizacijų yra ir Philadelphia's LB apylinkė.

Pereitais metais lietuviams dalyvaujant pirmą kartą, buvo pakviestas dr. Rimvydas Šilbajoris su paskaita anglų kalboje apie dabartinę Lietuvos ir išeivijos poeziją. Pasisėkus sutraukti amerikiečių klausytojų, buvo ryžtasi ir šiais metais festivalyje dalyvauti.

Lietuviškos poezijos popietė įvyks sekmadienį, kovo 20 d., 1:30 val. p.p. University of Pennsylvania, College Hall pastate, ketvirtame aukšte, kur yra Philomathean Society, universiteto literatų draugijos patalpos. College Hall yra iš kiemo pusės priešais pagrindinį įėjimą į universiteto biblioteką.

Programoje dalyvaus poetas ir Yale universiteto profesorius dr. Tomas Venclova. Jo poeziją anglų kalboje skaitys Aldona Rastenytė-Page. Popietė pavadinta "Lietuvio disidentų poeto odi sėja: pokalbis su Tomu Venclova". Kartu su LB apylin-

nai erzindavo.) "Tu man tik įtaisyk tokią lazda, ir tokią terbą, ir..."

Mama linktelėjo galva: "Tikrai, ką pamatę tave pušyne berenkant šiukšles pasakytų visi žmonės... ką jie pasakytų...?" O paskui staiga rūsčiai suraukdama antakius pridūrė: "Jokių lazda ir terbų nebus!"

Ir taip tais jos žodžiais tapo sugniužintas mano pirmasis patriotiškas užsimojimas.

(Bus daugiau)

kės valdyba, rengėjais sutiko būti ir patalpas duoti minėtoji Pensilvanijos universiteto Philomathean Society. Ši renginį, per JAV LB Kultūros Tarybą, parėmė Lietuvių Fondas

Visa programa vyks anglų kalboje. Visuomenė prašoma į ją pakviesti kuo daugiau amerikiečių ir tų, kuriems tokio pobūdžio programos lietuvių kalboje sunkiai suprantamos. Po programos visi bus pavaišinti su vynu ir sūriu. Įėjimo mokestis - laisva auka. (t.g.)

ST. PETERSBURG

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

St. Petersburgo ir apylinkių lietuviai nepriklausomybės atkūrimo šventę šventė vasario 13-14 dienose.

Šeštadienį, vasario 13 d. klubo salėje vyko minėjimas dalyvaujant netoli 400 asmenų. Prieš minėjimą buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo organizacijoms. Surinkta - ALTui 2,800 dol., Liet. Bendruomenei 5,516 dol. ir Tautos Fondui 5,870 dol.

Minėjimą pradėjo klubo pirm. A. Karnius, kviesdamas visus lietuvius šios sukaktuvinės Vasario 16-sios proga dar daugiau dirbti ir aukoti, kad Lietuvos vardas būtų gyvas pasaulyje. Jūrų šaulių Palangos kuopa, Romo Kalanto šaulių kuopa ir Lietuvos Vyčių kuopa iškilmingai įnešė vėliavą. A. Ma teikai akompanuojant fortepionu, buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Po kun. V. Zakaro prasmingos maldos, buvo pagerbti žuvu-

sieji už laisvę. Jų atminimui Juozas Radvila, palydimas K. Gaižauskienės ir D. Mažeikienės, scenoje uždegė specialią žvakę. Tada buvo pasveikinti minėjime dalyvaujant nepriklausomybės savanoriai - B. Daukantas, P. Koncė ir J. Punkrys. Buvo perskaitytas Nepriklausomybės paskelbimo aktas, gautos proklamacijos ir sveikinimai

Pagrindinis kalbėtojas buvo inž. Jonas Jurkūnas, svečias iš Beverly Shores, IL. - jo kalba buvo atspausdinta Dirvoje, Nr. 9.

Minėjimo meninę dalį atliko D. Mackialienė, paskaitydama pluoštą patriotinių eilėraščių, A. Karnienės vadovaujama "Audros" tautinių šokių grupė ir A. Mateikos vadovaujamas vyrų dainos vienetas. Klubo choras, susirgus dirigentui P. Armonui, negalėjo dalyvauti programos atlikime.

Minėjimas užbaigtas visų dainuojama "Graži tu, mano brangi Tėvyne".

Tą patį sekmadienį Šv. Jono bažnyčioje, St. Petersburg Beach, 10 val. ryto buvo suorganizuotos pamaldos Viktorijos Jacobson iniciatyva, kuriose dalyvavo virš dviejų tūkstančių amerikiečių ir lietuvių. Čia buvo ir visa trisdešimt lietuvių, autobusu atvykę iš Spring Hill.

Šv. Mišias, asistuojamas trejeto lietuvių kunigų, celebravo svečias iš Chicago kun. A. Zakarauskas, buvęs Markette Park lietuvių parapijos klebonas. Pamaldose dalyvavo St. Petersburg be atostogaujantys vysk. S. Deksnys ir lietuvių evangelikų atstovai kun. dr. Eugenijus Gerulis.

TAUTINĖS SAJUNGOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos St. Petersburgo Skyriaus valdyba šaukia metinį narių susirinkimą šių metų kovo 24 d., 3 val. p.p., lietuvių klubo mažojoje salėje. Jame bus apžvelgta skyriaus 1987 m. veikla, nustatytos ateities veiklos gairės, valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, ir valdybos bei revizijos komisijos rinkimai 1988 metams.

Maloniai kviečiami nariai su šeimomis, ir visi prijauciantieji tautinei minčiai, gausiai dalyvauti šiame susirinkime. Pareigos jausmas įtaigoja narius į susirinkimą atvykti.

Po susirinkimo pabendravimas besivaišinant kava, pyragaičiais ir sumuštiniais.

R A K A U S K A I T Ė S KONCERTAS

Vasario 7 d. į klubo salę pietums susirinko virš 350 svečių, kuriuos sutraukė pranešimas, kad tą dieną klube koncertuos dar niekada St. Petersburg negirdėta ir nematyta Violeta Rakauskaitė-Štromienė.

Susirinkusieji, kurių tarpe buvo svečių ir iš toliau, neapsivylė: Violeta, palydima orkestro muzikos perduodamos iš juostelės, virš pusantros valandos dainavo svečiams lietuviškai, vokiškai, prancūziškai ir angliškai. Dauguma dainų buvo dainuojama lietuviškai. Paskutinę savo koncerto dainą Violeta paskyrė Lietuvai, artėjančios Vasario 16-sios proga - ją dainavo stovėdama prie lietuviškos vėliavos.

Koncertas buvo neeilinis, atliktas estradinės muzikos specialistės taip, kad buvo malonu ir paklausyti, ir pasiziūrėti. Solistė susilaukė daug užtarnautų plojimų iš publikos ir buvo apdovanota gėlėmis.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

INJECTION MOLD TOOL REPAIR

Mature person wanted to work in tool repair shop. Must have served recognized apprenticeship and have 2 years related experience in injection or compression molding or die casting. Leading company offering competitive salary and excellent benefits. Send resume, if available, or call for appointment:

STANLEY TOOLS
508 North Lewis Road
Riversford, PA 19468
(215) 948-4420
Ask For Theresa

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

SUSITIKIMAS SU IRENA SKUODIENE

Lietuvių tautinių namų valdyba, pirmininkaujama Irenos Kriaučeliūnienės, pakvietė Ireną Skuodienę, nepersenai išleistą iš ok. Lietuvos su vyru Vytautu ir dukra Daiva, supažindinti su moterų gyvenimu šių dienų Lietuvoje. Su prelegente Irena Skuodiene supažindino ir popietę pravedė Matilda Marcinkienė.

Savo pokalbyje I. Skuodienė papasakojo moters-motinos padėtį ir vargus socialinėje santvarkoje. Nors moterų ir vyrų teisės yra sulygintos ir gali dirbti visus darbus kartu su vyrais, jos nėra atpalaiduotos nuo virtuvės ir vaikų priežiūros darbų. Maisto gaminimas moterims atima daug laiko, nes produktų nusipirkimas reikalauja daug valandų, bestovint ilgoje eilėje prie krautuvių durų. Dažnai tokie stovėjimai baigiasi neseckme, nes pritrūksta produktų ir nieko negavusios skuba namo, kad iš turimų menkų atsargų galėtų ką nors paruošti alkanai šeimai. Maistas, drabužis, avalynė bei kiti kasdieniai būtiniai reikmenys atima daug laiko ir suteikia nemažų rūpesčių. Iš vieno dirbančio šeimos nario gaunamo atlyginimo negalima pragyventi, todėl dirba visi pajėgūs šeimos nariai. Vaikams yra lopšeliai ir darželiai, bet į juos reikia pristatyti ir palikti svetimųjų valiai. Motinų širdys verkia kartu su paliekamais mažyiais, bet neturi kitos išeities. Gerai, kad šeimoje yra močiutės, kurios padeda auginti vaikus, o neturinčioms senelių yra tikras vargas.

Butų trūkumas ir susikimšimas nepalengvina gyvenimo, o tik kelia nesusipratimus ir apsunkina kasdienybę. Vyras vis dar neatsisako nuo išgalėjusio ipročio skirstyti darbus į vyriškus ir moteriškus.

Po pranešimo vyko gyvi

paklausimai ir diskusijos. Nors prelegentė nieko ypatingo ir nepasakė, ko dauguma nežinojo, bet išryškintas padėties ir moters darbo sąlygų buvo naudingas ir reikalingas.

Susidomėjimas buvo didelis - atsilankė arti poros šimtų žmonių. Rengėjai, kaip įprasta, visus pavaišino.

GRANDIES IR UKRAINIEČIŲ KONCERTAS

Viena seniausių Chicagoje veikiančių lietuvių tautinių šokių grupė GRANDIS pasirodo ne tik lietuviškai visuomenei, bet ir mums draugiškiems ukrainiečiams, su kuriais palaiko ryšį. Grandiečiai šoka pas ukrainiečius o šie atsilygindami - pas mus.

Šių metų kovo 13 d. Jaunimo centre įvyks Grandies ruošiamas koncertas, kurio programą atliks ukrainiečių tautinių šokių grupė HROMOVYTSIA ir patys grandiečiai. Tai labai prasmingas bendravimas, plečias jaunimo horizontus ir supažindina lietuviškąją visuomenę su kitų kraštų šokiu bei kultūra. Dalyviai turės dvigubą naudą - pasigėrės dviejų tautų spalvingais šokiais bei tautine apranga ir parems jaunimo pastangas dalyvauti lietuvių tautinių šokių šventėje, į kurią Grandis važiuoja trimis grupėmis: veteranų, studentų ir jaunių.

Į šį Grandies ruošiamą koncertą bilietai gaunami įprastoje Vaznelių prekyboje. Visi kviečiami dalyvauti.

DIENRAŠČIO DRAUGO KONCERTAS

Pavasarinis dienraščio DRAUGO koncertas įvyks š.m. kovo 20 d., 3 val.p.p., Marijos aukš. mokyklos auditorijoje. Programą atliks operos solistai - Birutė Vizgirdienė iš Kalifornijos ir Ričardas Daunoras iš Vakarų Vokietijos. Jiems akompanuos muzikas Alvydas Vasai-

tis. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

ETNOGRAFINIS ANSMBLIS

Prie Pedagoginio lituanistikos instituto, Chicagoje, veikia etnografinis ansamblis, vadovaujamas lektoriaus Arvydo Žygo. Ansamblis stato naują veiklą "Bėkit, bėreliai - rugiapiūtės pabaigtuvių šventė". Spektaklis įvyks š.m. kovo 19 d., Jaunimo centro didž. salėje. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

LIETUVIŲ FONDO NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Fondo narių metinis suvažiavimas įvyks š.m. kovo 26 d., 8:30 val. ryto, Jaunimo centre, Chicagoje. Negalintieji asmeniškai atvykti, prašomi įgalioti dalyvaujantį narį ar bet kurį tarybos, valdybos ar kontrolės komisijos narį. Jų adresai randami pasiųstame laiške.

Bendrai paramai gauti prašymai paduodami iki kovo 15 d., o studentų stipendijoms - iki balandžio 15 d.

1988 metų lietuviybės išlaikymui Lietuvių Fondo taryba leido paskirstyti 260,000 dol. Tai rekordinė suma, bet kada leista paremti lit. švietimą, kultūrą ir jaunimą.

VAKARONĖ APIE MEDJUGORJE APSIREIŠKIMUS

Gausėjanti Dievo Motinos apsireiškimais Medjugorje vietovė, esanti Jugoslavijoje, patraukia vis daugiau ir daugiau tikinčiųjų turistų, ieškančių užtarimo ar tik norinčių patenkinti savo smalsumą. Lietuvių organizuojamos turistinės kelionės po Europos kraštus neaplenkia ir Medjugorje vietos.

Apie Medjugorje vietą ir ten vykstančius antgaminius reiškinius, supažindino kun. dr. Kęstutis Trimakas, įvykusioje vakaronėje š.m. vasario 26 d., Jaunimo centro kavinėje. Padaręs platų įvadą ir aptaręs esamą padėtį, parodė vaizdajuostę apie Marijos apsireiškimus 6 jaunuoliams ir jų pergyvenimus. Pabaigoje kun. dr. K. Trimakas atsakinėjo į klausimus ir supažindino su gausia literatūra, išdėstyta ant stalų. Vienas lankstinukas yra ir lietuvių kalba.

Šiuo klausimu susidomėjimas buvo pakankamas ir į vakaronę susirinko žymiai daugiau žmonių, kaip paprastai. Vakaronę ruošė rožino būrelis. Buvo ir vaišės, bet dėl vėlyvo laiko (10 val.) ne visi susigundė.

• Klemensas Žukauskas, Dirvos bendradarbis Sunny Hills, Fla., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

Grupė Santa Barbaros, Calif., lietuvių, susirinkę vasario 16 d. Lietuvos operos primadonos Vincės Jonuškaitės-Zaunienės namuose, paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70-ąją sukaktį. Vidury sėdi V. Jonuškaitė - Zaunienė, Lietuvos gen. Konsulas V. Čekanauskas su žmona ir kiti svečiai.

V. Fledžinsko nuotr.

JAV kelia klausimą dėl lietuvių laikomų psichiatrinėse ligoninėse

Šimtas keturi JAV kongresmenai kreipėsi į sovietus su prašymu, kad jie iš psichiatrinų ligoninių paleistų septynius lietuvius politinius kalinius.

Vasario 19 d. laiške dr. Aleksandrui Churkinui, kuris vadovauja TSRS sveikatos ministerijos psichiatrijos

skyriui, kongresmenai prašo daugiau informacijos apie Jono Bagdono, Arvydo Čekanavičiaus, Viliaus Dogilio, Voldemaro Karoliūno likimus. Kongresmenai nori žinoti, ar tie asmenys tebelai komi psichiatrinėse ligoninėse. Jie prašo Churkiną suteikti paleistųjų išleidimo datas. Taip pat ragina Churkiną įsakyti, kad psichiatrinėse ligoninėse tebelai komų lietuvių bylos tuojau pat būtų peržiūrėtos ir daryti visą tai kas reikalinga pagreitinti jų paleidimą.

Kongresmenai savo prašymą grindžia sovietų nesenai paskelbtomis reformomis psichiatrijos piktnaudojimo srityje. Laiško pradžioje kongresmenai atkreipia dėmesį į sausio 4 d. TSRS Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo įstatymą, kuris suteikė daugiau teisių psichiatrinų ligoninių pacientams. Jie teigiamai įvertina žinią, kad vadinamos specialios psichiatrinės ligoninės bus perkeltos iš vidaus reikalų ministerijos (t.y. saugumo) žinios į sveikatos ministerijos rankas.

Šio laiško iniciatoriai buvo kongresmenai Edward Feighan (dem. iš Ohio) ir John Miller (resp. iš Washingtono), kurie vadovauja Lietuvos katalikų religinės laisvės grupei Atstovų Rūmuose. Kongresmenas Feighan taipogi priklauso Europos saugumo bei bendradarbiavimo komisijai (arba Helsinkio komisijai) JAV Kongrese. Feighan iškėlė tą septynių lietuvių padėtį ir jo bei kongresmeno Miller ruošiamą laišką Helsinkio komisijos vasario 18 d. viešoj sesijoje, kurioje buvo nagrinėjama 'perestroikos' politika.

Informaciją apie lietuvių politinius kalinius psichiatrinėse ligoninėse kongresmenams suteikė Lietuvių Informacijos Centras.

TAUTOS FONDO PRANEŠIMAI

Juozas Giedraitis, Tautos Fondo valdybos pirmininkas, vasario 24 d. Chicagoje, Tautinių namų salėje, padarė pranešimą susirinkusiems apie Tautos Fondą, jo apimtį ir turimus uždavinius, finansinį pajėgumą bei darbo sistemą ir ryšius su Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu.

Baigęs pranešimą ir atsakęs į paklausimus, Juozas Giedraitis pareiškė padėką visiems-oms Tautos Fondo rėmėjams ir supažindino su Kazimieru Povilaičiu, kuris surašytu testamentu, po savo mirties nuosavybę, dviejų aukštų mūro namą ir sutaupas banke, perleisdžia Tautos Fondui.

Antrasis pranešėjas tame pačiame susirinkime buvo Grožvydas Lazauskas, VLIKo tarybos pirmininkas. Pranešėjas išvardino visas VLIKą sudarančias organizacijas ir jų atstovus bei antrininkus VLIKo taryboje.

Be to, trumpai painformavo apie šio mėn. 20 d. įvykusio VLIKo valdybos pirmininko rinkimus, dr. K. Bobelio šioms pareigoms perrinkimą, o taip pat jo naujosios valdybos branduolio patvirtinimą.

Šį susitikimą suorganizavo Tautos Fondo atstovybė Chicagoje. Susitikimą dariniai pravedė dr. L. Kriaučeliūnas, atstovybės komiteto vicepirmininkas. Dalyvavo gera šimtinė asmenų.

(mv)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Apie rinkimus

Vladas Vijeikis

Kai Florijonas, mano geras draugas, peržengė mano slenkstį, jis buvo ekstazėje. Aš maniau, kad ne tik slenkstį, bet ir visą namą nugriau. Jo veidas taip žaižaravo, lyg būtų 100 metų lempą prarijęs. Kai pripyliau jam hibolą, atsisėdo ir šalto gėrimo bent kiek apramintas, ėmė žvilgtelti į mano kuklaus saliono sienas. Ir sako:

— Žinai, tu gal kur kitur esi gudrus, bet politikoje... nežinau su kuo tave palyginti. Draugiškai tariant tu esi visiškai analfabetas. O lietuviškai išvertus būtų: durnius, bet aš šito žodžio nenaudosiu, todėl kad esu tavo draugas.

— Tai tu man pasakyk, mano drauge, kurių velnių žvilgtelėjęs į sienas imi mane durnium tituluoti?

— Na matai ir vėl pasirodė nei šis nei tas. Argi aš sakiau, kad tu durnius? Pačiam aukščiausiam teisme to neįrodytum. Palauk, ką aš čia sakiau?

Florijonas siurbtelėjo gerą gurkšnį ir sako:

— Tau dar reikia mokytis. Aš sakiau, kad aš šito žodžio nenaudosiu. Taigi to aukščiau pasakyto žodžio, kad tu durnius. Tai matai, čia ir be advokatų aišku. O kad dar būtų aiškiau, tai pasakysiu, kad atsilankiau pas tave su tikslu: pakviesti tave mano "Kampaign

manager".

Čia ir aš sriubtelėjau gerą gurkšnį.

— Florijonai. Kokios kampaign ir kokių manageriu?

— Aš einu į prezidentus. Tikriau sakant, amerikoniškai, neinu, bet bėgu "running".

— Kalbį lyg būtum drygnių priėdęs. Tik kur tu jų gavai? Argi ir Amerikoje drygnės auga? Tai tu geriau man paaiškink, kodėl į mano sienas žvilgtelėjęs imi mane koneveikti?

— Na argi pats nematai. Tavo sienos neina su gyvenimu. Kur bent koks patriotiškas paveikslas? Kur Linkolnas? Kur Washingtonas? Pakabintum bent tą paveikslą, kuris vaizduoja Washingtoną vyšnios medį kertant. O dabar, kažkokie laukai, bakūžės, kryžiai, koplyčios. Progreso nėra.

Dabar tik mano pakaušyje ėmė atsiraižyti Florijono žodžiai apie prezidentus. Tai štai, kur suka mano gerasis draugužis. Bet vistiek buvo tik tiek aišku, kaip tamsioje girioje po krūmu palindus. Tad sakau:

— Minėjai, kad...

— Taip taip. Minėjau ir patvirtinu. Aš kandidatuoju į prezidentus, o tave kviečiu mano manager.

— Čia aš pripildžiau abu hibolus, net perpildydamas. Mano draugas Florijonas dar daugiau pradžiugo.

— Matal, kad būsi geras manageris. Į tavo sveikatą.

— Bet, Florijonai, argi tu tiki, kad tave išrinks prezidentu?

— Sugadinai savo gerą vardą. Kas galvoja, kad mane išrinks prezidentu?

Tokia mintis man į galvą neateina.

— Tad kurių velnių pradėsi tą kampaniją ir mane dar nori įtraukti?

— Ir vėl parodė savo politinį nesusipratimą. Pažiūrėk į Jessi. Nieko nedarė, o gyvena kaip karalius. Važinėja, kalba ir pinigai byra, kaip mana iš dangaus.

— Bet Florijonai, argi moki gerai kalbėti?

— Pati lengviausia procedūra. Taip kaip Jessi. Farmeriams sakai, kad kai busi išrinktas, lietus ir sau-

Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokiniai paminėjo Vasario 16-ją specialia programa.

lė bus sutvarkyti. Bankai nubrauks visas paskolas. Turtingųjų draugėje pakalbi apie stakus, apie kas daugiau turi tam daugiau reikia. O Reaganas to nesuspranta. Atsidūręs tarp vargšų žmonelių nupieši jiems tavo valdžios būsimą vaizdą, kada kiekvienas gaus tiek kiek ir milijonierius, jeigu ne daugiau. Su moterimis nesunku. Joms gali žadėti viską. Jos tiki. Juodiems ar pusiau juodiems galima irgi ką nors sugalvoti. Sunkiausia su lietuviais. Jiems jau tiek buvo žadėta, kad nebetiki. Reikė paklausti uošvės. Ji viską žino. Tai matai. Ar reikia laimėti? O pagyvensim. Ką čia pripylei? Į tokį gėrimą nei iš tolo nežiūrėsi. Gersi Rotšildo vyną po 20,000 dol. už bonką. Taip kaip Jessi. Na, tai kaip?

— Duok pagalvoti.

— Ką čia galvoti. Rytoj pat eik ir kabink ant stulpų: "FLORIJONAS FOR PRESIDENT".

• LB NEW YORKO APYGARDOJE į XII tarybą

kandidatuoja šie asmenys: Jolita Gudaitytė, Romas Kezys, Kęstutis Miklas, Lilė Milukienė, Gina Šimonaitytė, Algirdas Šilbajoris, Aleksandras Vakselis ir Eglė Žilionytė-Dudėnienė. Balsuojama už 5 kandidatus.

• ADOLFAS BURTA-VIČIUS, Chicagoje, atnaujinamas Dirvos prenumeratą pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• INŽ. VYTAUTAS KUTKUS, Dearborn, atnaujinamas Dirvos prenumeratą pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• A. SEDERAVIČIENĖ, Omaha, Nebr., Dirvai paremti atsiuntė auką. Ačiū.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELIŲ apdraudos įstaigą — 6028 Mayfield Road, Suite 10, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

Taupa, lietuvių kredito kooperatyvas Clevelande, paskyrė 1000 dolerių paramą Šv. Kazimiero liuanistinei mokyklai. Taupos išd. D. Ramonienė įteikia čekį mokyklos vedėjui R. Apanavičiui, stebint kooperatyvo pirm. V. Staškui ir mokyklos tėvų komiteto pirm. V. Civińskiui.

Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas

ISIKURĘS NUOSAVUOSE NAMUOSE

767 East 185th Street
 Cleveland, Ohio 44119
 Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS

vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

DARBO VALANDOS: antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00-3:00 p. p., penktadieniais nuo 9:00-6:00 v. v.

SEKMADIENIAIS: nuo 11:00 iki 12:00 val. dienos, Dievo Motinos parapijos patalpose — 18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119.

MOKAME AUKSTESNIUS NUOŠIMČIUS UŽ:

- Taupymo sąskaitas
- Certifikatus
- IRA
- Čekių sąskaitą
- Pensijų čekių sąskaitą (Direct Deposit acct.)

SKOLINAME GERIAUSIOMIS IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOMIS:

- Asmeniniams reikalingams
- Automobilių pirkimui
- Namų remontui (Home equity)
- Namų pirkimui (Mortgages)

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Parduodame pinigines perlaidas (money orders), traveler's cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir vandens sąskaitas.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

Mūsų tikslas — ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**Della E., William J. Sr.,
 William J. Jakubs Jr. ir
 Barbara Jakubs Schmidt**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
 Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
 (216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

**JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
 ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
 MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
 ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.**

MIRĖ ALDONA BANKAITIENĖ

Kovo 5 dienos rytą staiga mirė Aldona Dulytė-Bankaitienė, sulaukusi vos 55 metų amžiaus. Kovo 8 d., po mišių Dievo Motinos šventovėje, velionė palaidota Visų Sielų kapinėse.

Velionė gimė Alytuje. II-jo Pasaulinio karo metu su šeima atsidūrė Vokietijoje, iš kur emigravo į Ameriką ir apsigyveno Baltimorėje. 1954 m. susituokė su erdvių technologijos inžinierium Henriku Bankaičiu ir su juo susilaukė devynių vaikų - Vytauto, Raimundo, Danutės, Mėgros, Jono, Sigutės, Auksės ir Andriaus. 1962 m. Henrikas Bankaitis tarnybos reikalais persikėlė į Clevelandą ir čia valstybinėje NASA įstaigoje dirbo atsakingose pareigose erdvių skrydžių srityje. Visa 11 asmenų Bankaičių šeima priklausė Čiurlionio ansamblui ir buvo la-

bai aktyvūs kolonijos kultūrinėje veikloje. Visi vaikai lankė lituanistinę mokyklą ir gražiai kalba lietuviškai, šoko Grandinėleje, o kanklininkės Mirga ir Auksė gastroliavo Europoje ir Australijoje.

Šalia šeimos, Baltimorėje liko velionės 82 m. tėvas Kazys Dulys, broliai Vincas ir Vytas, ir seserys - Jūra, Nijolė, Birutė ir Danutė.

MIRĖ JUOZAS LIUIMA

Kovo 4 d. savo namuose staiga mirė Juozas Liuma, sulaukęs 75 metų amžiaus. Buvo pašarvotas Jakubauskų koplyčioje. Kovo 7 d., po mišių, palaidotas Visų Sielų kapinėse. Liko sesuo Elena Dziukienė Australijoje, sesuo Ona Raštikienė Chicagoje ir brolis Vytautas Toronte.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Pianistė Danutė Liaubienė

NERINGOS IR PILĖNŲ TUNTAI
KVIEČIA VISUS Į

KAZIUKO MUGĖ

kuri įvyks sekmadienį, kovo 20 d.,
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS
ABIEJOSE SALĖSE.

ATIDARYMAS 11:15 V. R.

PROGRAMA 1:30 V. P. P.

Bus karšti pietūs, gražūs rankdarbiai, žaidimai, įdomi programa ir smagi atmosfera.

Skautai ir skautės laukia Jūsų!

sol. Rasa Bobelytė-Brittain

Uždainuokim, uždainuokim!...

Lietuvių klubas kovo 19 d., 9 v.v., Gintaro svetainėje rengia, kaip tik tą dieną išpuolančių, Juozinių vakaronę. Programoje pasirodys Algirdo Bielskaus vadovaujamas jaunatviškas "Uždainuokim" vienetas, akompanuojant Danutei Liaubienei,

ir solistė Rasa Bobelytė-Brittain, viešnia iš New Yorko.

Clevelandiečiai turės retą progą išgirsti pavasario nuotaika skambančią, įvairią bei daug žadančią programą ir Gintaro svečiai bus pavaišinti išskirtinai gera ('Prime Rib' ir keptos antienos pasi-

rinkimas!) vakariene.

Nelaukdami rezervuokite vietas, skambinant tel. 531-2131 į Lietuvių klubo raštinę, nes tėra tik 60 laisvų vietų. Asmeniui 20 dol. Reta proga - per šv. Juozapą išgirsti nuotaikingą pramoginių dainų koncertą ir skaniai pasivaišinti!

• **PATRIA prekybos namuose**, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

CONDO FOR SALE

Benton Village, Euclid, 2 bedroom condo, all appliances, to settle estate \$34,500. Call: 461-1555.

READ THIS!!!

ATTN: SENIOR CITIZENS AND ALL PERSONS THAT HAVE BEEN LAID OFF OR LOST THEIR JOBS!!! Working partners wanted! Min. Investment \$10,000. Working partners will receive a min. of \$10,000 a yr. in salaries & a % of the profits from a dynamite new "Fast Food" concept. Money back in 6 mos. if not satisfied. Future franchise available. Realty Group Investments 892-0520 or 892-0117

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Pirmadieniais uždaryta.

Kitomis dienomis nuo 9:00 iki 4:00.

Penktadieniais 9:00 iki 6:00. Šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

DIRVA

• **POETAS STASYS SANTVARAS**, kovo 8 d. paguldytas New England Baptist ligoninėje Bostone, trečiai operacijai. Galimas dalykas, kad S. Santvaras ligoninėje išbus trejetą savaitių. Linkime jam pasveikti ir su naujomis jėgomis bei gera nuotaika grįžti prie kūrybinio darbo.

• **Lietuvių Fronto Bičulių** studijų ir poilsio savaitė šią vasarą įvyks Dainavos s t o v yklavietėje rugpiūčio 14-21 dienomis. Registruotis ir užsisakyti kambarius prašome kuo greičiau pas Joną Vasarį, 979 Proehl Drive, Barberton, Ohio 44203, tel. (216) 644-7411. Registracijos mokestis 15 dol. šeimai.

• **LIETUVIŲ FONDAS**, per valdybos sekretorę Alę Steponavičienę, dėkoja Dirvai už Lietuvių Fondo idėjos sklaidimą ir paramą telkiant kapitalą. Suprantant lietuviškos spaudos nelengvas leidimo sąlygas ir Lietuvių Fondo Valdybai paprašius, LF Pelno skirstymo komisija iš 1987 m. pelno paskyrė Dirvai 1,000 dolerių. Ačiū už gerą žodį ir paramą.

PASKIRTA ŽURNALISTO PREMIJA

JAV LB Kultūros tarybos ir Lietuvių žurnalistų sąjungos sudaryta 1987 m. žurnalistų premijos komisija iš pirmininko kun. Juozo Vaišnio, sekretoriaus Broniaus Juodelio, narių: Čes-

New Yorko lietuvių surengtame Vasario 16 minėjime programos atlikėjai ir svečiai. Iš kairės: kun. L. Andriekus, P. Wytenis, A. Marcelinas, F. Schmidt, gen. konsulas A. Simutis, W. Ward, vysk. P. Baltakis, dr. V. Dambrava, A. Vakselis, J. Matulaitienė, kun. J. Pakalniškis ir A. Bilerienė. L. Tamošaičio nuotr.

NEW YORK

VASARIO ŠEŠIOLIKTOS IŠKILMĖS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70 metų sukaktį New Yorko lietuviai paminėjo dviem atvejais.

PAGERBS STUTTHOFE NUKANKINTUS LIEAUVOS ĮKAITUS

Lietuvių Politinių kalinių sąjungos centro valdyba kovo 20 d. Chicagoje ruošia Lietuvos įkaitų suėmimo 45 m. sukakties minėjimą. Kovo 20 d. 10:15 val. Tėvų jėzuitų koplyčioje yra užprašytos šv. Mišios pasimelsti už nukankintus lietuvius įkaitus Stutthofo koncentracijos lageryje. Šv. Mišias atnaušaus ir pamokslą pasakys tėvas Juozas Vaišnys, SJ.

Tuojaun po Mišių, 11:30 val. Jaunimo centro mažojoje salėje bus trumpa akademija tema "STUTTHOFAS — GULAGAS". Apie Stutthofo koncentracijos lagerį kalbės prof. Mečys Mackevičius ir Pilypas Narutis, o apie sovietinės Rusijos gulagus — prof. Vytautas Skuodis ir Povilas Vaičekauskas. Moderuos dr. Adolfas Damušis. LPKS CV prašo visus dalyvauti pamaldose ir akademinėje programoje. (JŠ)

lovo Grincevičiaus, Adolfo Merkelio ir Juozo Šlajaus š. m. vasario mėn. 22 d. posėdyje balsu dauguma paskyrė \$1,000.00 premiją "Draugo" redaktoriui kun. Pranui Garšvai už ilgametį, sėkmingą žurnalistinį darbą. Premijos mecenatas yra Lietuvių Fondas. Premija bus įteikta š. m. gegužės mėn. 15 d. Los Angeles VIII-je premijų šventėje.

DAILININKAI
ADAI SUTKUVIENEI
PASKIRTA 1987 METŲ
JAV LB KULTŪROS TARYBOS
DAILĖS PREMIJA

Premijai skirti komisiją sudarė: Vanda Aleknienė, Petras Aleksa, Magdalena Stankūnienė, Vincas Lukas, Viktorija Matranga ir Algimantas Kezys.

1000 dol. premijos mecenatas Lietuvių Fondas.

• **JAV LB XII TARYBOS RINKIMAI** vyks š. m. balandžio 9-17 dienomis. Vyr. rinkiminė komisija sudaryta Floridoje ir jos pirmininkė yra Angelė Karnienė, 323 Belle Point Dr., St. Petersburg Beach, FL 33706 Tel. (813) 367-2413.

• **Olga Danerienė**, Bostone, atnaujindama prenumeratą pridėjo auką Dirvai, su kuria nenori skirtis, nors abu su vyru serga. Linkime abiem stiprios sveikatos.

A.A. v.s. Leonardas Eimantas, laidojamas Šv. Petro kapinėse London, Ont. Karstas buvo padengtas skautiška vėliava, kuri priklauso skautiškam vienetui, L. Eimanto įkurtam 1945 metais Vokietijoje. Prie karsto sūnus ps. Algimantas Eimantas ir kiti šeimos nariai.

Buvusiai čiurlionietei, mūsų mielai

A. A.

ALDONAI BANKAITIENEI

staiga ir netikėtai mirus, jos vyrui, buvusiam Čiurlionio Ansamblio pirmininkui ir choristui, **HENRIKUI BANKAIČIUI**, sūnams ir dukroms, buvusiems iškiliams Ansamblio orkestro dalyviams - **VYTAUTUI, RAIMONDUI, DANUTEI, MIRGAI, SIGUTEI, JONUI, SAULIUI, AUKSEI** ir **ANDRIUI**, tėveliui **KAZIUI DULIUI**, seserims ir broliams su šeimomis, giminėms, draugams ir artimiesiems gilia užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

L.T.M.

ČIURLIONIO ANSAMBLIS

VLIKO Valdybos vicepirmininkui

A. A.

Dr. Kostui JURGĖLAI

mirus, reiškiamo gilia užuojautą jo šeimai, giminėms ir artimiesiems.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo
Komitetas

A. A.

SALOMĖJAI DIDELIENEI.

mirus, didžiam nuliūdime likusius: vyrą **PETRĄ** ir dukrą **VALERIJĄ KLIGIENĘ** su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
FONDO VALDYBA

Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis, talkinant sudarytam komitetui, vasario 16 dieną minėjimą suruošė Inter - Continental viešbučio patalpose New Yorko miesto centre kitų tautybių konsulams ir svečiams. Minėjimas praėjo iškilmingoj nuotaikoj.

Vasario 21 dieną 11 val. Lietuvos nepriklausomybės 70 metų atstatymo minėjimo iškilmės buvo pradėtos Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne, N. Y. iškilmingomis pamaldomis, kuriose šv. Mišias celebravo vyskupas Paulius Baltakis ir kunigai. Tikinčiųjų vardu žodį tarė generalinis konsulas Anicetas Simutis. Giedojo Viktoro Ralio vadovaujamas parapijos choras.

3 val. po pietų Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y. įvyko akademinė iškilminga minėjimo dalis, kur atsiminimo žodį tarė New Yorko ALT pirm. Vacys Steponis. Programai vadovavo Astra Bilerienė. Buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Tėv. L. Andriekus OFM paskaitė invokaciją, Astra Bilerienė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 1918 metais aktą. Po oficialios dalies scenoje pasirodė Jadvygo Matulaitienės vadovaujamas tautinių šokių ansamblis Tryptinis.

Po 15 min. pertraukos pagrindinis kalbėtojas dr. Dambrava iš Venecuelos plačiai nušvietė mūsų tėvynės problemas ir laimėjimus, draugiškas tautas ir priešus.

Po to pasirodė New Yorko vyrų choras "Perkūnas", kuris padainavo šešias lietuviškais motyvais dainas, diriguojant Viktorui Raliui ir Vytautui Daugirdui. Ir tada vėl pasirodė tautinių šokių ansamblis "Tryptinis".

Minėjime dalyvavo virš trijų šimtų žmonių. Minėjimą rengė New Yorko ALT skyrius.

E. Čekienė

Skaitykit ir platinkit
D I R V A